

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR CETVELİ.....	35

BİRİNCİ BÖLÜM

TERMİNOLOJİ SORUNU, KORUMA KAVRAMININ ÖNEMİ VE BOYUTLARI, TARİHİ GELİŞİM SÜRECİNDE SİT ALANLARI - TESCİLLİ ESKİ ESERLERİN GELİŞİMİ İLE ULUSLARARASI DÜZENLEMELER

I. TERMİNOLOJİ SORUNU VE TEMEL KAVRAMLAR.....	39
A. TERMİNOLOJİ SORUNU.....	39
B. TEMEL KAVRAMLAR.....	41
1. Sit Kavramı	41
a. Doğal Sit	42
b. Kentsel Sit ve Sınırlarının Belirlenmesi.....	42
c. Tarihi Sit	45
d. Arkeolojik Sit	45
e. Kırsal Sit	47
f. Karma Sit.....	47
2. “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklar” Kavramı	47
a. Kültür Varlıkları	48
aa. Kültür Varlığı Kavramı	48
aaa. Kültür Varlığı Kavramına İlişkin Başlıca Görüşler.....	49
aaaa. Maksimalist Görüş	49
bbbb. Minimalist Görüş.....	49
cccc. Karma Görüş	49
bbb. Pozitif Düzenlemelerdeki Durum	50
bb. Anıtlar-Heykellerin Durumu.....	54
cc. “Somut Olmayan Kültürel Miras” Kavramı	55
b. Kültür Varlıklarının Belirlenmesindeki Başlıca Ölçüt ve Değerler	57
aa. Tarihi Belge Ölçütü	58
bb. Zaman Ölçütü	58
cc. Estetik Değer Ölçütü	59
dd. Mekandan Bağımsızlık Ölçütü.....	59
ee. Enderlik Değeri	59

aaa. Teklik Değeri.....	59
bbb. Çokluk Değeri	60
ccc. Homojenlik Değeri.....	60
ff. Tanım Değeri	60
aaa. Tarihsel Değer	60
bbb. Anı Değeri.....	60
ccc. Mitolojik Değer.....	60
gg. Çağdaş ve Sosyo-Ekonominik Değerler	61
aaa. İşlevsel Değerler	61
bbb. Ekonominik Değer	61
ccc. Eğitim Değeri	61
hh. Diğer Başlıca Değerler	61
aaa. Artistik ve Teknik Değer.....	61
bbb. Özgünlük Değeri	61
ccc. Geleneksel Değer	62
c. Tabiat Varlıkları.....	62
aa. Taşınır Tabiat Varlıkları.....	62
bb. Korunması Gerekli Tabiat Varlığı Kavramı.....	62
cc. Mezarlık Alanlarındaki Ağaçların Durumu.....	63
3. Koruma- Korunma ve Korunma Alanı Kavramı	63
a. Koruma-Korunma	63
aa. Kavramların İçeriği	63
bb. Koruma Düşüncesinin Kuramsal Temelleri.....	67
aaa. Üslup Birliğine Ulaşma Görüşü	67
bbb. Romantik Görüş.....	68
ccc. Tarihi Restorasyon Görüşü	68
ddd. Çağdaş Restorasyon Görüşü.....	68
cc. Kültür Varlıklarının Korunmasına Yönelik Görüşler	68
aaa. Evrensellik Görüşü.....	69
bbb. Kültür Varlıklarının Bulunduğu Yerde Korunması Görüşü	69
ccc. Karma Görüş.....	71
b. Korunma Alanı ve İdari İrtifaklar.....	71
4. Bazı Teknik Kavramlar.....	72
a. Rölöve.....	72
b. Restorasyon.....	72
c. Restitüsyon.....	73
d. Rekonstrüksiyon	73
e. Anıt Eser	74

f.	Bağlantı Noktası	74
g.	Ören Yeri.....	74
h.	Sokak Sağlıklığı Proje ve Uygulamaları.....	75
i.	Diger Bazı Kavramlar	75
5.	Koruma Amaçlı İmar Planı ve İlgili Kavramlar	76
a.	Koruma Amaçlı İmar Planı.....	76
b.	Çevre Düzenleme Projesi	76
c.	Yönetim Alanı ve Yönetim Plâni	76
d.	Taban Alanı Katsayısı (TAKS)	77
e.	Kat Alanı Kat Sayısı (KAKS)	77
II.	HUKUK DALLARI AYIRIMINDA KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI HUKUKUNUN YERİ VE YAKIN BİLİM DALLARIYLE İLİŞKİSİ	77
A.	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI HUKUKUNUN HUKUK DALLARI AYIRIMINDAKI YERİ	77
B.	YAKIN BİLİM DALLARI İLE İLİŞKİSİ	78
III.	KORUMA KAVRAMININ ÖNEMİ VE BOYUTLARI	79
A.	ÖNEMİ	79
B.	BOYUTLARI.....	80
1.	“Kültürel Kamu Hizmeti” Olarak Koruma	80
a.	Korumanın Kültürel Boyutu	80
b.	UNESCO’nun Ülkemiz ile İlgili Kararlarından Örnekler.....	81
aa.	İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti	81
bb.	UNESCO’nun 2007 Dünya Mevlana Yılı İlanı	81
cc.	Ülkemizde UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesinde Yer Alan Mekan ve Yapılar	81
2.	Korumanın Sosyal Boyutu	82
3.	Korumanın Ekonomik Boyutu	83
C.	TÜRLERİ.....	84
1.	Kamusal Koruma	84
2.	Bireysel Koruma	86
a.	Elde Tutma	86
b.	Özel Müze ve Koleksiyonculuk.....	86
IV.	KORUMA MEVZUATININ TARİHİ GELİŞİMİ	86
A.	CUMHURİYET ÖNCESİ DÖNEM	88
1.	Tanzimat Öncesi.....	88
2.	Tanzimat Sonrası.....	88
B.	CUMHURİYET DÖNEMİ	91
1.	1923-1950	91
2.	1951- 1972 Dönemi.....	92

3.	1973- 1982 Dönemi	93
a.	1710 s. Eski Eserler Kanunu	93
b.	1982 Anayasası	95
4.	1983- 2003 Dönemi	96
5.	14.07.2004 Tarihinde 5226 Sayılı Kanun ile Getirilen Değişiklikler	99
6.	2011 Sonrası Dönem	100
V.	TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI ÜZERİNDEKİ MÜLKİYET SORUNU VE BUNLARIN KAMU MALI TEORİSİNDEKİ YERİ.....	104
A.	İDARENİN KAMU MALLARI ÜZERİNDE HİÇBİR MÜLKİYET HAKKININ OLMADIĞI, “DENETİM VE GÖZETİM” YETKİSİNİN OLDUĞU GÖRÜŞÜ	104
1.	Görüşün Açıklanması	104
2.	“Devletin Hüküm ve Tasarrufu” Kavramı ve Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Devletin Hüküm ve Tasarrufunda Olması.....	105
B.	KAMU MALLARI ÜZERİNDE MÜLKİYETİN OLDUĞU GÖRÜŞÜ	106
1.	İdarenin Kamu Hukuku Kurallarına Tâbi Bir Kamu Mülkiyeti Olduğu Görüşü	107
2.	İdarenin Kamu Malları Üzerinde Özel Mülkiyet Hakkı Olduğu ve Tahsisin Kamu Yararına İrtifak Oluşturduğu Görüşü.....	107
3.	Düalist Yaklaşım Olarak “Karma Hukuki İlişki” ve “Değiştirilmiş Özel Mülkiyet” Görüşü	108
4.	Kollektif Mülkiyet Görüşü	109
C.	KAMU MALLARI ÜZERİNDE İDARENİN MÜLKİYETLE BEKÇİLİK ARASINDA BİR HAKKI OLDUĞU GÖRÜŞÜ	110
D.	TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRMELER.....	110
VI.	KORUMACILIK ALANINDAKİ BAŞLICA ULUSLARARASI DÜZENLEMELER VE ÖRGÜTLENMELER.....	114
A.	ULUSLARARASI BAŞLICA SÖZLEŞMELER	115
1.	Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme.....	115
2.	Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi	117
3.	Avrupa Peyzaj Sözleşmesi.....	119
4.	Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi.....	120
5.	Özellikle Su Kuşlarının Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme.....	123
6.	Akdeniz'de Özel Koruma Alanları ve Biyolojik Çeşitliliğe İlişkin Protokol	124
7.	1949 Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokoller	126
8.	Silahlı Çatışma Halinde Kültür Mallarının Korunması Sözleşmesi	128
9.	Kültür Varlıklarının Yasa Dışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili 1970 UNESCO Sözleşmesi.....	130
10.	Venedik Tüzüğü (1964)	133

11. Roma Statüsü (1998).....	134
12. Diğer Sözleşmeler	137
B. ULUSLARARASI KURULUŞLAR	138
VII. KARŞILAŞTIRMALI HUKUK	138
A. ALMANYA	139
1. Giriş.....	139
2. Alman Hukukunda Kültür Varlıklarının Korunması.....	146
a. Tarihsel Gelişimi.....	146
b. Terminoloji.....	154
aa. Kültür Varlığı	154
bb. Kültür Varlıklarının Korunması.....	159
c. Korunması Öngörülen Kültür Varlıklarının Türleri.....	160
aa. İnşai/Mimari Kültür Varlıkları (Baudenkmäler).....	160
bb. Arkeolojik Kültür Varlıkları (BodenDenkmäler)	161
cc. Yeşil Kültür Varlıkları (Gründenkmäler/Tarihi Parklar, Bahçeler).....	164
dd. Taşınır Kültür Varlıkları (bewegliche Denkmäler)	165
ç. Kültür Varlıklarının Belirlenmesinde Esas Alınan Ölçütler.....	166
aa. Niteliğe İlişkin Ölçütler.....	166
aaa. Sanatsal Nedenler.....	166
bbb. Tarihsel Nedenler.....	167
ccc. Bilimsel Nedenler.....	168
ddd. Mimari Yapıya Dayanan Nedenler (Städtebauliche Gründen).....	168
eee. Teknolojiye Dayalı Nedenler	169
bb. Kültür Varlığı Sayılmada Liyakat (Korunmaya Değer Olma) Ölçütü ve Kamu Yararı	169
cc. Uluslararası Kaynak Olarak UNESCO'nun Kültürel Dünya Mirası Belirleme Kriterleri.....	170
d. Kültür Varlıklarının Korunmasında Yetkili Başlıca Kurum ve Kuruluşlar	172
aa. Kültür Varlıklarını Koruma Daireleri.....	173
bb. Kültür Varlıkları İhtisas Daireleri (Denkmalfachböherden)	174
cc. Belediyeler.....	176
dd. Danışma Kurulları (Landesdenkmalräte)	176
ee. Başlıca Diğer İdareler	177
e. Kültür Varlıklarının Koruma Altına Alınması (Unterschutzstellung)	177
aa. Kurucu Sistem (Konstitutivsystem).....	178
bb. Ipso Iure veya Tipiklik Sistemi (Tatbestandsystem)	178

cc.	Karma Sistem (Mischsysteme)	179
dd.	Yargısal Korunma	180
ee.	Koruma Altına Alınmanın Hukuki Sonuçları	181
aaa.	Enformasyonel Yükümlülükler	181
bbb.	Konservasyonel Yükümlülükler	182
aaaa.	Kaçınma Yükümlülüğü	182
bbbb.	Koruma/Muhafaza Yükümlülüğü.....	183
cccc.	Koruma Yükümlülüğünün Çekilmez Hale gelmesi (Unzumutbarkeit)	184
dddd.	Yetkili İdarelerin Yükümlülükleri.....	187
eeee.	Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesinin Hukuki Sonuçları	188
f.	Kültür Varlıklarının Korunmasında Kabul Edilen Başlıca İlkeler	189
aa.	Kültür Varlıklarının Korunmasında Birlik İlkesi (Einheit der Denkmalpflege)	189
bb.	Kültür Varlıklarının Korunmasında Kullanıma Öncelik Verilmesi İlkesi	191
cc.	Kültür Varlıklarının Korunmasında Mülkiyete Saygı Gösterilmesi İlkesi	193
g.	Kültür Varlıklarının Korunması Amacıyla Başvurulan Tedbirlerin Uygulanma Ölçütleri.....	196
aa.	Tedbirin Uygunluğu Ölçütü (Geeignetheit der Maßnahme):	197
bb.	Mecburiyet Ölçütü (Notwendigkeit)	197
cc.	Ölçülülük	198
dd.	Müdahalenin En Aza İndirgenmesi.....	198
h.	Kültür Varlıklarının Bakım-Onarımına İlişkin Düzenlemeler	199
i.	Temel Haklar Boyutuya Kültür Varlıklarının Korunması.....	199
aa.	Sanat Özgürlüğü	200
bb.	Bilim Özgürlüğü	201
cc.	Mülkiyet Hakkı	202
dd.	Din ve İnanç Özgürlüğü	202
ee.	Azınlık Hakları.....	203
i.	Ara Sonuç	203
3.	Alman Hukukunda Tabiat Varlıklarının Korunması	206
a.	Giriş	206
b.	Federal Almanya'da Tabiat Koruma Hukukunun Gelişim Süreci	208
c.	Tabiatın Korunmasına İlişkin Anayasal Dayanak ve Eyaletlerin Yasama Yetkisinin Kapsaml.....	213
d.	Federal Tabiatı Koruma Kanununun Genel Çerçevesi	216
e.	Korunan Alanlar ve Tabiat Varlıkları	219

aa.	Giriş.....	219
bb.	Biyotop Birliği ve Biyotop Ağı.....	220
aaa.	Doğa Koruma Alanları (Naturschutzgebiete)	221
bbb.	Milli Parklar (Nationalparke).....	222
ccc.	Milli Tabiat Abideleri (Nationale Naturmonumente).....	223
ddd.	Biyosfer Reserv Alanı (Biosphärenreservate).....	224
eee.	Peyzaj Koruma Alanları (Landschaftsschutzgebiete)	225
fff.	Tabiat Parkları (Naturparke)	227
ggg.	Tabiat Anıtları (Naturdenkmäler).....	227
hhh.	Korunan Peyzaj Bölümleri (Geschützte Landschaftsbestandteile).....	228
III.	Yasal Olarak Korunan Biyotoplar (Gesetzlich geschützte Biotope)	229
iii.	Natura 2000	230
f.	Yasal Önalım Hakkı (Vorkaufsrecht).....	232
g.	Deniz Tabiatının Korunması	233
h.	Kamusal Amaçlara İlişkin İşlevselligin Korunması	234
i.	Ara Sonuç	235
B.	İTALYA.....	236
C.	FRANSA	237
1.	Giriş.....	237
2.	Tarihi Gelişim	238
3.	Fransa'da Kültür Varlıklarının Korunması Rejimi.....	241
a.	Tarihi Yapı Olarak Koruma ve Yöntemleri	242
aa.	Tarihi Yapıların Korunması.....	242
bb.	Genel Olarak Koruma Usulü	242
cc.	Taşınmaz Yapıların ve Alanların Korunması	244
aaa.	Sınıflandırılmış Taşınmazların Korunması	244
aaaa.	Koruma Usulü	244
bbbb.	Korumanın Etkileri	245
cccc.	Muhafaza Usulü	245
bbb.	Tescilli Taşınmazların Korunması	246
aaaa.	Koruma Usulü	246
bbbb.	Korumanın Etkileri	246
cccc.	Muhafaza Usulü	246
dd.	Taşınırıların Korunması Usulü	247
aaa.	Sınıflandırılmış Taşınırıların Korunması.....	247
aaaa.	Koruma Usulü	247
bbbb.	Korumanın Etkileri	247

cccc.	Muhafaza Usulü.....	248
bbb.	Tescilli Taşınırıların Korunması	248
	aaaa. Koruma Usulü	248
	bbbb. Korumanın Etkileri	248
	cccc. Muhafaza Usulü.....	249
4.	Fransa'da Tabiat Varlıklarının Korunması Rejimi	249
a.	Tarihçe	249
b.	Korumada Yetki	251
	aa. Merkezi İdarenin Doğal Alanların Korunmasındaki Rolü	251
	bb. Doğal Alanların Korunmasında Yerel Aktörlerin Katılımı.....	252
	aaa. Koruma Altındaki Doğal Alanların Oluşturulması Konusunda Katılım	252
	bbb. Yönetim Usulü Konusunda Katılım	252
c.	Koruma Yöntemleri ve Araçları.....	252
	aa. Genel Koruma Yöntemleri ve Özellikleri	252
	bb. Koruma Araçları.....	253
	aaa. Avrupa Birliği Hukukundan Kaynaklanan Koruma Araçları	253
	aaaa. Özel Koruma Alanları (<i>Les zones de protection spéciale</i>):.....	253
	bbbb. Natura 2000 Ağı (<i>Le réseau Natura 2000</i>):	254
	bbb. Tabiat Varlıklarının Ulusal Düzenlemelerle Korunması	254
	aaaa. Milli Parklar (<i>Les parcs nationaux</i>):.....	254
	bbbb. Sınıflandırılmış ve Tescilli Sitler (<i>Les sites classés et inscrits</i>):.....	254
	cccc. "Ulusal" Doğal Rezerv Alanları ve "Sınıflandırılmış" Doğal Rezerv Alanları (<i>Les réserves naturelles « nationales » et réserves naturelles « classées »</i>):.....	255
	dddd. Koruma Ormanları (<i>Les forêts de protection</i>):	255
	eeee. Koruma Altındaki Deniz Alanları (<i>Les aires marines protégées</i>):	255
ccc.	Yerel Yönetimler Tarafından Yapılan Koruma (Bölgesel Doğal Rezerv Alanları ve Korsika Rezerv Alanları (<i>Les réserves naturelles régionales et les réserves de Corse</i>):	255
ddd.	Mülkiyetin Edinilmesi Yöntemi ile Doğal Alanların Korunması	256
	aaa. Kıyı Koruma Kurumu (<i>Conservatoire du littoral</i>) Tarafindan İktisap Edilmesi.....	256
	bbbb. Bölgesel Hassas Doğal Alanlar (<i>Les espaces naturels sensibles des départements</i>).....	256

eee. Doğal Alanların Koruma Sözleşmeleri Yöntemi ile Korunması.....	256
aaaa. Natura 2000 Sözleşmeleri (Les contrats Natura 2000)	256
bbbb. Bölgesel Doğal Parklar (Les parcs naturels régionaux)	257
5. Değerlendirme	257
D. İNGİLTERE	258
E. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	262
1. Giriş	262
2. Amerika Birleşik Devletleri'nin Yetki Alanındaki Kültür Varlıkların Korunması	263
a. 1906 yılında Eski Eserler Yasası	263
b. 1935 Tarihi Alanlar Yasası	264
c. 1966 Ulusal Tarihi Koruma Yasası	265
d. 1979 Arkeolojik Kaynakları Koruma Yasası	267
3. Yabancı Kültür Varlıklarının İthalat Ve İhracatına İlişkin Düzenlemeler	270
a. 1972 tarihli Kolomb Öncesi Anıtsal ya da Mimari Heykel ya da Duvar Resimlerinin İthalatı Düzenlemesi	270
b. Ulusal Çalıntı Eserler Yasası.....	271
c. 1983 Kültür Varlıkları Konvansiyonu Uygun Bulma Kanunu	274
F. DİĞER BAZI ÜLKELER	277

İKİNCİ BÖLÜM

TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASINDA; SİT TÜRLERİ VE DERECELENDİRİLMELERİ, TESPİT-TESCİL İŞLEMLERİ, KORUMA AMAÇLI İMAR PLANLARI VE UYGULAMALARI, KORUMAYA YÖNELİK BAŞLICA İLKELER İLE YETKİLİ MAKAM

I. SİT TÜRLERİ VE BAŞLICA KULLANIM KARARLARI.....	279
A. SİT TÜRLERİ	279
1. Doğal Sitler	279
a. Tanım	279
b. Doğal Sit'in Başlıca Ölçütleri	281
c. Doğal Sit'in Dereceleri ve Kullanım Kararları	287
aa. Kesin Korunacak Hassas Alanlar	290
bb. Nitelikli Doğal Koruma Alanları.....	293
cc. Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları.....	296
d. Doğal Sit Alanlarındaki Başlıca Uygulamalar ve Sorunlar	299
aa. Genel Olarak	299
bb. Doğal Sit Alanı İrdeleme Çalışmaları	301

cc.	Doğal Sit Alanlarında Teknik Alt Yapı Faaliyetleri ve İskelelerin Durumu	303
aaa.	Teknik Alt Yapı Faaliyetleri	303
bbb.	İskelelerin ve Balıkçı Barınaklarının Durumu	304
dd.	Doğal Sit Alanı-Orman Alanı İlişkisi.....	309
ee.	Doğal Sit Alanları ve Turizm Merkezleri	312
ff.	Doğal Sit Alanlarında Enerji Santrallerinin Durumu	317
aaa.	Rüzgar Enerjisi Santralleri.....	317
bbb.	Rüzgar Enerjisi Santralleri Dışında Kalan Enerji Santralleri	318
aaaa.	İlke Kararları ve Daniştay'ın Yaklaşımı	318
bbbb.	Kalkınma Planlarındaki Durum	321
gg.	Doğal Sit Alanlarında Ağaçlandırma, Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerinin Durumu.....	321
aaa.	Ağaçlandırma	321
bbb.	Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri	323
ğğ.	Doğal Sit Alanı ile Özel Çevre Koruma Alanının Çakışık Olması Halinde İmar Planlarını Hangi Merciin Onaylayacağı Sorunu	329
hh.	Madencilik Faaliyetleri	332
ii.	Satış-Kiralama Talepleri.....	337
ii.	Otopark Sorunu.....	344
2.	Kentsel Sit	344
a.	Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları Temel İlkeleri.....	346
b.	Kentsel Sit Alanlarında Uygulama.....	347
aa.	Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları Belirlenmemiş Kentsel Sit Alanlarındaki Durum.....	347
bb.	Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları Belirlenmiş Alanlar	347
cc.	Koruma Amaçlı İmar Planı Bulunan Alanlar.....	348
d.	Kentsel Sit Alanlarında Denetleme	350
3.	Tarihi Sit	350
a.	Tanım.....	350
b.	Tarihi Sit'lerde Koruma ve Kullanma Koşulları.....	351
c.	Fransa Örneğinde Tarihi Çevre Bilincinin Kökenleri ve Gelişimi	353
4.	Arkeolojik Sit.....	355
a.	Arkeolojik Sit'lerde Koruma ve Kullanma Koşulları.....	355
aa.	I. Derece Arkeolojik Sit	355
bb.	II. Derece Arkeolojik Sit	356
cc.	III. Derece Arkeolojik Sit	357

dd.	Kentsel Arkeolojik Sit	359
b.	İdarece Araştırma, Sondaj, Kazı İzni Verilmesi ve Süresi.....	360
aa.	Kazı İzninde Usul ve Kazı İzninin Devredilemeyeceği İlkesi.....	362
bb.	Araştırma, Sondaj ve Kazı İzninin Hükümsüzlüğü	363
c.	Arkeolojik Sit Alanlarında Açığa Çıkarılan Taşınır Kültür Varlıklarının Korunması.....	363
d.	Arkeolojik Sit Alanlarında Yapılaşma.....	364
e.	Baraj Altında Kalacak Sit Alanlarının Durumu	368
f.	Ören Yerlerindeki Arkeolojik Taşınmaz Kültür Varlıklarının Kullanırmalı.....	371
g.	Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Bulunan Arkeolojik Sit Alanlarında “Günümüz Kullanım” Tesislerinin Kapsamı (701 s. KYK İlçe Kararı).....	372
h.	Arkeolojik Sit Alanlarındaki Sanatsal Faaliyetler, Surlar’ın Durumu ve Diğer Uygulamalar.....	372
B.	KAMU HİZMETLERİNİN SUNULMASI VE “İYİ YÖNETİM HAKKI” BAĞLAMINDA BİLGİ EDİNME HAKKI VE SİT KARARLARI	374
1.	Kamu Hizmetlerinin Sunulması ve İyi Yönetim Hakkı.....	374
2.	Dilekçe Hakkı ve Bilgi Edinme Hakkı.....	377
a.	Dilekçe Hakkı.....	377
b.	Bilgi Edinme Hakkı.....	378
C.	SİT ALANI İLANININ İMAR PLANLARINA VE İMAR UYGULAMALARINA ETKİSİ	384
1.	Sit İlanının İmar Planlarına Etkisi.....	384
2.	Sit Alanı İlan Edilen Yerlerde Koruma Amaçlı İmar Planı Yapılması Zorunluluğu.....	386
a.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanması	386
aa.	Temel İlkeler ve Hazırlık Aşaması.....	386
bb.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının Amaç, Hedef ve Yaklaşımları	393
cc.	Yetki ve Yöntem	399
b.	Koruma Amaçlı İmar Planlarına Katılım	400
c.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının Yapılma Süresi ve Karara Bağlanması	401
d.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının Uygulanması Amacıyla Kamu Kurumları Arasında Taşınmaz Mal Devri	407
e.	Çevre Düzeni Plan-Koruma Amaçlı İmar Planı İlişkisi	408
f.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının İçeriği, Sosyal Donatı ve Teknik Altyapı ile Planlarda Değişiklik Yapılması	409
aa.	Koruma Amaçlı İmar Planlarının İçeriği, Sosyal Donatı ve Teknik Altyapı	409
bb.	Koruma Amaçlı İmar Planında Değişiklik Yapılması	412

g.	Koruma Amaçlı İmar Planına İtiraz	416
h.	Uygulamanın Denetlenmesi	416
3.	Sit Kararının Devam Eden İnşaatlara Etkisi	417
4.	Sit Alanlarında Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Yapılanma Koşulları	418
D.	SİT ALANI İLANINDAN KAYNAKLANABİLEN BAZI SORUNLAR.....	419
1.	Sit Sınırlarından Kaynaklanabilen Sorunlar (Büyük, Küçük Olma) ve Sit Sınırları ile Derecesinde Değişiklik Yapılması	420
2.	Cins Tashihi Taleplerinden Kaynaklanan Hukuki Sorunlar	425
3.	Sit Alanları ve Tahsis Uygulaması.....	426
a.	Tahsis Kavramı ve Başlıca Özellikleri.....	426
b.	Tahsis Kararının İdari İşlem Teorisi Bakımından İrdelenmesi	430
c.	Tahsisin Amacı	430
d.	Tahsis Yapılamayacak Taşınmazlar	433
e.	Tahsis İşleminin Değiştirilmesi-Kaldırılması	433
4.	Sit Alanlarında Su Ürünleri Üretimi ve Yetiştirilmesinden Kaynaklanabilen Sorunlar	435
5.	Sit Alanlarında İfraz-Tevhid Uygulamaları	436
a.	İfraz.....	436
b.	Tevhid	439
II.	KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ TESPİT VE TESCİLİ İLE YAPILAŞMA VE BAKIM-ONARIM İSTEMLERİNİN HUKUKİ REJİMİ.....	441
A.	KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ TESPİT VE TESCİLİ.....	441
1.	Tespit	441
2.	Tescil	449
3.	Korumada "Yeteri Kadar Eser" Sorunu	463
4.	Tespit ve Korunma Aşamasında Dikkate Alınacak Esaslar	466
B.	KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ GRUPLANDIRILMASI (I. ve II. GRUP YAPILAR).....	466
C.	SİT ALANLARI DIŞINDA VE ÜZERİNDE KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI BULUNAN PARSELLERİN KORUMA ALANI VE KESİN YAPI YASAĞI ÇİZGİSİNİN OLUŞTURULMASI	470
D.	YAPILAŞMA İSTEMLERİ	472
1.	Tescilli Taşınmazlarda Yapılaşma İstemi, Projeler ve Fonksiyon Değişikliği	472
2.	Tescilli Eski Eserde Ek Yapılaşma İstemeleri	489
3.	Tescilli Bitiği veya Karşısındaki Taşınmazlarda Yapılaşma İstemeleri	491
4.	Tescilli Eski Eser Bitişğindeki Taşınmazların Yapılaşma Koşulları Belirsiz Süreli Askıya Alınmamalıdır	495
5.	Yapı Kullanma İzinleri	496
E.	TESCİLLİ TAŞINMAZLARA İLİŞKİN BAKIM VE ONARIM İSTEMLERİ	497

1.	Sit Alanları ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Bitişik Parselleri ile Koruma Alanlarındaki Tescilsiz Yapıların Bakım ve Basit Onarımları ve Müdahale Biçimleri	499
2.	Esaslı Onarım ve Esaslı Onarım İlkeleri.....	503
3.	Kentsel Sit Alanlarında Yapılan Uygulamalar	510
4.	Han'ların ve Çeşmelerin Durumu	515
5.	Depremde Hasar Gören Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıkları ile Sit Alanları ve Etkileşim-Geçiş Sahalarındaki Yapılarda Yapılacak Uygulamalar	516
6.	Vakıflar Genel Müdürlüğü İdare ve Denetimindeki Kültür Varlıklarına Müdahale Biçimleri, Uygulama ve Denetimi.....	516
7.	Bakım-Onarım Yükümlüğünü Yerine Getiremeyecek Olma Hali	519
8.	Yok Olan Tescilli Yapılara İlişkin İşlemler	520
9.	Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması	522
F.	TESCİLDEN DÜŞME	526
1.	Tescilden Düşme Kararının Hukuki Niteliği	526
2.	Tescilden Düşme Kararına İlişkin Esaslar.....	526
3.	Tescilden Düşme Kararının Sonuçları.....	528
G.	İZİNSİZ UYGULAMA VE MÜDAHALELER	528
H.	KORUNMASI GEREKLİ TABİAT VARLIKLARININ TESPİT VE TESCİLİ	539
1.	Giriş.....	539
2.	Tabiat Varlıklarına Dair Korunan Alanlara İlişkin Genel İlkeler.....	541
3.	Doğal Sitler ve Anıt Ağaçlar ve Mağaralara İlişkin Tespit, Ayırt Edici Özellikler, Tescil, Onay ve İlanına İlişkin Esas ve İlkeler.....	543
a.	Doğal sitlerin tespit ilke ve kriterleri	543
b.	Tabiat Varlıklarının Tespit Ilke ve Esasları	546
c.	Doğal sit alanları ve tabiat varlıklarının tescil ve ilanına ilişkin usul ve esaslar	546
d.	Anıt Ağaçlar.....	550
e.	Mağaralar.....	554
4.	Özel Çevre Koruma Bölgelerinin Tespit İlke ve Esasları.....	558
5.	Milli Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtları, Tabiatı Koruma Alanları ve Sulak Alanların Tescil, Onay ve İlanına İlişkin Esas ve İlkeler.....	558
6.	Tescilden Düşme	560
III.	TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASINA YÖNELİK BAŞLICA İLKELER	562
A.	KORUMA-KULLANMA DENGESİİNİN SAĞLANMASI İLKESİ	562
1.	İlkentin Açıklanması	562
2.	"Yeteri Kadar" Korunma Alanı Oluşturma.....	564

B.	"YIKMADAN KORUMANIN ESAS OLMASI" İLKESİ	564
1.	İlkenin İçeriği	564
2.	"Yıkmadan Korumanın Esas Olması" İlkesi	569
3.	Tescilli Eski Eserin Yıkılmasından Kaynaklanan İdarenin Mali Sorumluluğu ve Rücû Sorunu	572
C.	TESCİLLİ ESKI ESERE SAYGI GÖSTERİLMESİ İLKESİ.....	574
D.	DOĞAL SİT ALANI SINIRLARININ BELİRLENMESİNDE "PARSEL ÖLÇEĞİNE DEĞİL, ALAN ÖLÇEĞİNE BAKILMASI" İLKESİ	575
E.	TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ "BULUNDUKLARI YERLERDE KORUNMASI" İLKESİ	577
1.	İlkenin Açıklanması	577
2.	Tescilli Eski Eserden Kopan Parçaların Hukuki Rejimi-Kamu Mali ve Mütemmim Cüz İlişkisi.....	579
F.	TESCİLLİ ESKI ESERLERİN TAKS ORANLARININ İMAR PLANI İLE GETİRİLEN YAPILAŞMA ORANLARINA GÖRE ÖNCELİKLİ OLDUĞU İLKESİ	584
IV.	SİT ALANLARI VE TARİHSEL ÇEVRENİN KORUNMASINDA YETKİLİ MAKAM VE İLGİLİ BAŞLICA KURULUŞLAR	586
A.	BAŞLICA KURUM VE KURULUŞLAR	586
1.	Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının Yapısı ve İşleyiği.....	586
a.	Koruma Bölge Kurullarının Oluşumu ve Üyeliğin Sona Ermesi	587
b.	Koruma Bölge Kurullarının Görev-Yetkileri, Kararları ile Yerinde İnceleme	591
c.	Koruma Bölge Kurullarında Başkan Seçimi, Toplantı ve Karar Nisabı	604
d.	Toplantı Yeri, Zamanı ve Toplantı Süresi	605
e.	Gündemin Belirlenmesi-Ek Gündem	606
g.	Koruma Bölge Kurulunun Kararlarının Oluşturulması ve Dağıtım Esasları.....	609
aa.	Koruma Bölge Kurulunun Kararlarının Oluşturulması	609
bb.	Karar Dağıtım Esasları	611
h.	Koruma Bölge Kurulu Kararlarında Maddi Hata	612
i.	Koruma Bölge Kurulu Kararlarına Uyma Zorunluluğu.....	613
i.	İsnat ve İftiralara Karşı Korunma	616
j.	Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri.....	617
aa.	Genel Olarak.....	617
bb.	Raportörler.....	620
cc.	Denetim ve Soruşturma	620
k.	Yenileme Alanlarında Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Kurulması.....	622
l.	Değerlendirme.....	624
2.	Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu	625

a.	Oluşumu.....	625
b.	Görev ve Yetkileri.....	629
c.	Çalışma Şekli	632
d.	Üyeliğinin Süresi ve Sona Ermesi	632
e.	Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararlarının Hukuki Statüsü.....	633
aa.	İdari İşlem Teorisindeki Yeri.....	633
bb.	Normlar Hiyerarşisindeki Yeri	633
cc.	Bağlayıcılığı	634
dd.	Zaman Bakımından Yürürlüğü	635
ee.	Denetimi	636
3.	Kültür Varlıklarını Koruma Koordinasyon Kurulu	636
4.	Kültür ve Turizm Bakanlığı.....	636
5.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.....	641
a.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığının(ÇŞB) Görevleri ve Teşkilatı.....	641
aa.	Görevleri.....	641
bb.	Teşkilatı.....	645
b.	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	646
c.	İlgili Diğer Bakanlık Birimleri	647
aa.	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü.....	647
bb.	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	649
d.	Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu ve Bölge Komisyonlarının Genel Hukuki Rejimi	650
aa.	Genel Olarak	650
bb.	Merkez Komisyonu ve Bölge Komisyonunun Kuruluşu ile Çalışma Usul ve Esasları	651
aaa.	Merkez komisyonunun teşkili ve komisyon üyeliği.....	651
bbb.	Merkez Komisyonunun Görev ve Yetkileri ile Çalışma Şekli.....	652
ccc.	Bölge Komisyonlarının Oluşumu, Üyelik Süresi ve Üyeliğin Sona Ermesi	653
ddd.	Bölge Komisyonlarının Görevleri ve Çalışma Şekli	653
eee.	Merkez Komisyonu ve Bölge Komisyonlarında Alt Komisyonlar Kurulması	654
fff.	Merkez Komisyonu ve Bölge Komisyonlarında Alınan Kararlar ve Dağıtımları	655
ggg.	Kararlara Uyma Zorunluluğu.....	655
hhh.	Merkez Komisyonuna Yapılacak İtirazlar	655
6.	Koruma Uygulama ve Denetim Bürolarının (KUDEP) Durumu	656
a.	Tanımı	656

b.	Amacı	656
c.	Kuruluşu	656
d.	KUDEB'lerin Görevleri.....	658
e.	KUDEB'lerin Çalışma Şekli	660
7.	Alan Yönetimi, Müze Yönetimi ve Anıt Eser Kurulu	661
8.	Güncel Kuruluşlar	666
a.	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun ve ilgili idareler	667
aa.	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı	667
bb.	Gelibolu Koruma Komisyonu.....	670
b.	Kapadokya Alanı Hakkında Kanun ve ilgili idareler	672
aa.	Kapadokya Alan Komisyonu	672
bb.	Kapadokya Alan Başkanlığı	675
9.	İlgili Diğer Başlıca Kurum ve Kuruluşlar	680
a.	Kamu Kuruluşları	680
b.	Sivil Toplum Kuruluşları	685
B.	SİT ALANLARININ VE TARİHSEL ÇEVRENİN KORUNMASINDA MERKEZİ VE YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ VE İŞ BİRLİĞİ	685
C.	İDARI İŞLEM TEORİSİ BAKIMINDAN SİT KARARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	688

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI İLE İLGİLİ BAŞLICA HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER, KORUMA BÖLGE KURULU KARARLARINA KARŞI HUKUKİ BAŞVURU YOLLARI VE YARGISAL DENETİM

I.	İDARENİN BAŞLICA YÜKÜMLÜLÜKLERİ	691
A.	KORUMAYA YÖNELİK KARAR ALMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE GENEL-ÖZEL KANUN İLİŞKİLERİ	691
B.	UYGULAMAYI DENETLEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	694
C.	TEKNİK ELEMAN YARDIMINDA BULUNMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	694
D.	İDARENİN MÂLİ KOLAYLIK SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	695
1.	Katkı Payı	696
2.	Ödenek Yardımı	699
3.	Tazminat Ödeme	699
4.	Kredi Verme.....	699
5.	Onarım Yardımı Verme	700
6.	Gelir Vergisi Stopajı, Sigorta Primi İşveren Payı ve Su Bedeli İndirimi ile Enerji Desteği Uygulaması	703
7.	Kültür Varlıklarına Yönelik Bağış ve Yardımların Gelir ve Kurumlar Vergisinden İndirim Esasları	704
a.	Gelir Vergisi Kanunu	705

b.	Kurumlar Vergisi Kanunu	706
c.	Aynı Olarak Yapılan Bağış ve Yardımlar	707
d.	Yabancı Para ile Yapılan Bağış ve Yardımlar	708
e.	Abide Eserin Kayıtlı Olduğu Kuruma Yapılan Bağış ve Yardımlar	708
8.	Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasına Yönelik Başlıca Uluslararası Fonlar	709
a.	Küresel Miras Fonu	709
b.	Kültürel Miras Alanında Avrupa Birliği Fonları ve İdarenin Bilgilendirmesi	710
aa.	Avrupa Kültür Programı (2007-2013)	710
bb.	Avrupa Kültür Başkentleri	711
cc.	EUROMED Kültürel Miras Programı	712
dd.	UNESCO Dünya Mirası Fonu	712
ee.	Dünya Anıtlar Fonu	713
E.	KÜLTÜR YATIRIM VE GİRİŞİMLERİNİ TEŞVİK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	714
F.	KAMULAŞTIRMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	719
G.	TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARININ GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİ VE İSGALDEN KORUMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ İLE TABELALARIN DURUMU	724
H.	YAPTIrim UYGULAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	725
II.	MALİK VE DİĞER İLGİLİLERE YÖNELİK BAŞLICA YASAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	727
A.	YASAKLAR	727
1.	İzinsiz Müdahale ve Kullanma Yasağı	727
2.	Devir Yasağı	729
3.	Zilyetlik Yoluyla İktisap Yasağı	729
a.	27.07.2004 Tarihli ve 5226 Sayılı Yasa Öncesi	729
b.	27.07.2004 Tarih ve 5226 Sayılı Yasa Sonrası	732
B.	YÜKÜMLÜLÜKLER	735
1.	Haber Verme Yükümlülüğü	735
2.	Malıklerin İzin Verme Yükümlülüğü	737
3.	Koruma Bölge Kurulu Kararlarına Uyma Yükümlülüğü	737
4.	Özen Yükümlülüğü	738
5.	İzinsiz İnşai ve Fiziki Müdahalede Bulunmama Yükümlülüğü	738
6.	Tesisleri Devir Yükümlülüğü	739
7.	Müellif Mimarların Yükümlülükleri	739
8.	Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlığının Bakım ve Onarımını Yapma Yükümlülüğü	740
C.	HAKLAR	741
1.	Mülkiyet Hakkı Hükümlerinden Yararlanma	741
2.	İntifa ve Kiraya Verme Hakkı	741

3.	Trampa Talep Etme Hakkı.....	741
a.	Trampa edilebilecek taşınmazlar	748
b.	Trampaya konu taşınmazların belirlenmesi.....	749
c.	Başvurunun şekli ve inceleme	750
d.	Değer takdiri.....	751
e.	Trampaya konu edilemeyecek Hazine taşınmazları.....	751
f.	İlan ve başvuru	752
g.	Bedele itiraz.....	753
h.	Trampa	754
4.	“Hak Aktarımı” İsteme Hakkı	754
5.	Vergi İstisnası ve Muafiyetlerinden Yararlanma Hakkı- Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlığı Niteliğindeki Taşınmazlardan Kısıtlı Vergi Alma Yasağı	755
6.	Tescilli Eski Eserin Satın Alınmasını Talep Hakkı	759
III.	KORUMA BÖLGE KURULU KARARLARINA KARŞI HUKUKİ BAŞVURU YOLLARI VE YARGISAL DENETİM	760
A.	YARGI DIŞI DENETİM OLARAK İDARI İTİRAZ VE DAVA AÇMA SÜRESİNÉ ETKİSİ	761
B.	SİT KARARLARI VE TESCİLLİ TAŞINMAZLARLA İLGİLİ İŞLEMLERE KARŞI DAVA AÇILMASI: DAVA DİLEKÇESİ	765
1.	Dava Dilekçesinin Şekli ve Dava Dilekçesindeki Eksiklikler	765
2.	Dava Dilekçesinin Verilebileceği Yerler.....	766
3.	Harç ve Posta Giderleri	767
C.	İPTAL DAVASININ ÖN KOŞULLARI YÖNÜNDEN İRDELEMELER.....	768
1.	Görev-Yetki	768
a.	Görev	768
aa.	Görevli Mahkeme.....	768
bb.	Görev Kurallarının İhlâli.....	770
b.	Yetki.....	770
aa.	Yetkili Mahkeme	770
bb.	Yetki Kurallarının İhlâli	772
c.	Görev-Yetki Konusunda Özel Durumlar	773
aa.	Davalaların Birleştirilmesi	773
bb.	Mercî Tayini.....	773
2.	İdarî Merci Tecavüzü	774
3.	Ehliyet.....	775
a.	Genel Olarak.....	775
b.	Tarafların Kişilik veya Niteliğinde Değişiklik.....	783
4.	Husûmet	784
5.	İcrai İşlem Olup Olmama	786

6.	Süreşimi	789
a.	Sürenin Başlangıcı	790
aa.	Tebliğat	790
bb.	Haricen Öğrenme.....	793
b.	Süreşiminin Uygulanmaması veya Hafifletilmesi	796
aa.	Yokluk	796
bb.	Çalışmaya Ara Verme Süresi	796
cc.	İYUK md.7/4.....	796
dd.	İdarî İtiraz Yoluna Başvurulması.....	797
ee.	Mücbir Sebep.....	797
ff.	İYUK md. 9/2	798
7.	İdari Yargıda Tek Dilekçe ile Dava Açıma	798
D.	İPTAL DAVASINDA ESASA İLİŞKİN KOŞULLARI	805
1.	Yetki	805
2.	Şekil	812
3.	Sebep	816
4.	Konu	818
5.	Amaç Unsuru ve Yapılışma Baskısını Azaltma Amacıyla Doğal Sit Kararı Alınıp Alınamayacağı Sorunu.....	819
E.	YÜRÜTMENİN DURDURULMASI.....	825
F.	YARGILAMA SÜRECİNDE ÖZELLİK ARZ EDEBİLEN BAZI DURUMLAR	826
1.	İspat Yükü ve Re'sen Araştırma İlkesi.....	826
2.	Davanın İhbarı ve Davaya Müdahale	829
a.	Davanın İhbarı.....	829
b.	Davaya Müdahale	830
3.	Davaya Son Veren Taraf İşlemleri	833
G.	SİT ALANLARI VE TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARINA İLİŞKİN DAVALARDA BİLİRKİŞİLİK VE SORUNLAR.....	835
H.	CEZA DAVALARININ KORUMA BÖLGE KURULU KARARLARINA ETKİSİ	841
I.	KORUMA KURULU KARARLARINA KARŞI İDARE MAHKEMELERİNDE AÇILAN DAVALARIN SONUÇLANDIRILMASINDAN ÖNCE KURULA YAPILAN BAŞVURULARIN DURUMU VE YARGI İLE İLGİLİ İŞLEMLER.....	844
1.	İdare Mahkemelerinde Açılan Davaların Sonuçlandırmasından Önce Kurula Yapılan Başvuruların Durumu	844
2.	Yargı ile İlgili İşlemler	846
i.	SİT ALANI İÇİNDE BULUNAN PARSEL İÇİN AÇILAN DAVANIN SİT ALANININ TAMAMINA ETKİSİ	847
J.	İPTAL KARARININ HÜKÜM VE SONUÇLARI	848
1.	İşlem Yönünden	848

2.	Kişiler Yönünden	852
a.	Taraflar Bakımından	852
b.	Üçüncü Kişiler Bakımından	852
K.	İPTAL KARARLARININ UYGULANMASI	853
 DÖRDUNCÜ BÖLÜM		
TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKLARI VE KORUNMASI		
I.	TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKları.....	859
A.	TÜRK HUKUKUNDA TAŞINIR KÜLTÜR VARLIĞININ TANIMI	859
1.	Genel Olarak.....	859
2.	Jeolojik, Tarih Öncesi Ve Tarihi Devirlere Ait Kültür Varlıklar	860
3.	Etnografik Nitelikteki Kültür Varlıklar	861
4.	Osmanlı Padişahlarına Ait Sikkeler	861
5.	Milli Tarih Bakımında Önem Arz Eden Eşyalar	862
6.	Kültür Varlığı Kapsamında Değerlendirilmeyen Define Kavramı	862
B.	KÜLTÜR VARLIĞININ BULUNMASI HALİNDE HABER VERME ZORUNLULUĞU	863
C.	TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKALARININ TASNİF VE TESCİL İŞLEMLERİ	865
D.	TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKALARININ MÜLKİYETİNE İLİŞKİN HUSUSLAR, YÖNETİMİ, GÖZETİMİ	869
E.	TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKALARININ TİCARETİ	874
II.	KOLEKSİYONCULUK	876
A.	KOLEKSİYONUN KONUSU	876
B.	KOLEKSİYONCU OLABİLEN KİŞİLER	878
C.	KOLEKSİYONCULUĞA BAŞVURU	879
D.	KOLEKSİYONCULUĞUN DENETİMİ VE GÖZETİMİ	880
E.	KOLEKSİYONA DÂHİL VARLIKALARIN EL DEĞİŞİTRMESİ	881
F.	KOLEKSİYON İZİN BELGESİNİN İPTALİ	882
III.	MÜZELER.....	887
A.	GENEL OLARAK	887
B.	Devlet Müzeleri	888
C.	Özel Müzeler	889
1.	Özel Müzecilik Başvurusu	889
2.	Müzede Bulunan Kültür ve Tabiat Varlıklarının Kaydı ve El Değiştirmesi	891
3.	Özel Müzelerin Denetimi ve Gözetimi	892
IV.	TAŞINIR KÜLTÜR VARLIKALARININ YASADIŞI TİCARETİ VE İADE DAVALARINDAN ÖRNEKLER	892
A.	GENEL OLARAK	892
B.	KÜLTÜR VARLIKALARININ İADESİNE İLİŞKİN HUKUKİ DÜZENLEMELER	893
1.	Uluslararası Sözleşmelerde Yer Alan Düzenlemeler	893

2.	Türk Hukukundaki Hukuki Düzenlemeler	900
C.	TÜRKİYE'YE İADESİ SAĞLANAN KÜLTÜR VARLIKLARINA İLİŞKİN YÜRÜTÜLEN HUKUKİ SÜREÇLER	904
1.	Dostane İlişkiler Yoluyla Yapılan İade Çalışmaları	904
2.	İkili Anlaşmalar Yoluyla Yapılan İade Çalışmaları	906
3.	Dava Yoluyla Yapılan İade Çalışmaları	907
a.	Truva Hazinelerinin İadesi Hakkında Osmanlı Devleti-Schliemann Davası	907
b.	Amerika Pensilvanya Arkeoloji ve Antropoloji Müzesi'nden İadesi Sağlanan Troya Eserleri	910
c.	Elmalı Definesi'nin İadesi	913
d.	Metropolitan Sanat Müzesi'nden İadesi Sağlanan Likya Hazineleri	916

BEŞİNCİ BÖLÜM

2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNA MUHALEFET SUÇLARI

A.	2863 SAYILI KANUN'UN 65. MADDESİNDE DÜZENLENEN SUÇLAR	919
1.	Genel Olarak	919
2.	Tescil Edilen Sit Alanları ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İle Korunma Alanlarına Kasten Zarar Verilmesi	920
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	920
b.	Suçun Maddi Konusu	921
c.	Suçun Faili	922
d.	Suçun Mağduru	922
e.	Suçun Eylemi	922
f.	Kusurluluk	924
g.	Cezayı Ağırlaştıran Nitelikli Hal	925
h.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri	926
aa.	Teşebbüüs	926
bb.	İştirak	926
cc.	İçtima	926
i.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	927
3.	İzin Alınmaksızın İnşaî ve Fiziki Müdahale Yapmak veya Yaptırmak	927
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	927
b.	Suçun Maddi Konusu	927
c.	Suçun Faili	928
d.	Suçun Mağduru	928
e.	Suçun Eylemi	928
f.	Kusurluluk	930

g.	Cezayı Ağırlaşdırın Nitelikli Hal	931
h.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri.....	931
aa.	Teşebbüüs	931
bb.	İştirak.....	931
cc.	İçtima.....	931
i.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	932
4.	2863 Sayılı Kanun'a Aykırı Olarak Yıkma ya da İmar İzni Vermek.....	932
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	932
b.	Suçun Faili.....	932
c.	Suçun Mağduru	933
d.	Suçun Eylemi	933
e.	Kusurluluk.....	934
f.	Cezayı Ağırlaşdırın Nitelikli Hal	934
g.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri.....	935
aa.	Teşebbüüs	935
bb.	İştirak.....	935
cc.	İçtima.....	935
h.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	936
5.	İzin Almaksızın ya da İzne Aykırı Olarak Tadilat ya da Tamirat Yapmak ya da Yaptırmak	937
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	937
b.	Suçun Maddi Konusu	937
c.	Suçun Faili.....	937
d.	Suçun Mağduru	937
e.	Suçun Eylemi	938
f.	Kusurluluk.....	939
g.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri.....	940
aa.	Teşebbüüs	940
bb.	İştirak.....	940
cc.	İçtima.....	940
h.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	941
B.	USULSÜZ BELGE VERME, İLAN VE TEBLİGAT YAPMA SUÇU	941
1.	Genel Olarak.....	941
2.	Ruhsatsız Yapı Yasağına Aykırı Olarak Belge Verme Suçu	941
a.	Suç ile Korunan Hukuksal Değer	941
b.	Suçun Maddi Konusu	941
c.	Suçun Faili.....	942
d.	Suçun Mağduru	942

e.	Suçun Eylemi	942
f.	Kusurluluk	942
g.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri	943
aa.	Teşebbü�	943
bb.	İştirak	943
cc.	İçtima	943
h.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi.....	943
3.	Tespit ve Tescile İlişkin İlanı veya Tebliğati Süresinde Usulüne Uygun Yapmama Suçu	943
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	943
b.	Suçun Faili	944
c.	Suçun Mağduru.....	944
d.	Suçun Eylemi	944
e.	Kusurluluk	944
f.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri	945
aa.	Teşebbü�	945
bb.	İştirak	945
g.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi.....	945
h.	Elkoyma ve Müzeye Teslim	945
C.	HABER VERME SORUMLULUĞUNA VE KÜLTÜR VARLIĞI TİCARETİNE AYKIRI HAREKET ETME SUÇLARI (MADDE 67)	947
1.	Genel Olarak	947
2.	Kültür ve Tabiat Varlıkları İle İlgili Bildirimde Bulunmama Suçu (67/1. Fıkra)	948
a.	Suçun Maddi Unsuru.....	948
b.	Suçun Konusu.....	951
c.	Fail.....	951
d.	Manevi Unsur.....	952
e.	Yaptırım.....	953
3.	Yasaya Aykırı Şekilde Kültür Ve Tabiat Varlığı Alımı, Satımı, Devri Ve Devrالınması Suçu (67/2. Fıkra)	953
a.	Suçun Maddi Unsuru.....	953
b.	Suçun Konusu.....	954
c.	Fail.....	955
d.	Manevi Unsur.....	955
e.	Yaptırım.....	955
4.	İzin Alınmaksızın Taşınır Kültür Varlığı Ticareti Yapma Suçu (67/3. Fıkra)	956
a.	Suçun Maddi Unsuru.....	956
b.	Suçun Konusu.....	957
c.	Fail.....	959

d.	Manevi Unsur	959
e.	Yaptırım	959
Ç.	ÖZEL MÜLKİYETTEKİ KÜLTÜR VARLIKLARININ SATIMI, DEVRI VE YURT DIŞINA ÇIKARILMASINA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERE AYKIRILIK –KANUNA AYKIRI ŞEKİLDE KÜLTÜR VARLIĞI BULUNDURMA SUÇU (MADDE 70)	959
1.	Genel Olarak.....	959
2.	Suçun Maddi Unsuru.....	960
3.	Suçun Konusu.....	962
4.	Fail ve Manevi Unsur.....	963
5.	Yaptırım.....	965
D.	KAZI, SONDAJ VE ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN HÜKÜMLERE AYKIRI HAREKET ETME SUÇLARI (MADDE 71)	965
1.	Genel Olarak.....	965
2.	Bakanlık İzni Olmaksızın Kazı Ve Sondaj Ruhsatnameleri ile Araştırma İzninin Devri, Kazı, Sondaj Ve Araştırma İzin İçin İzinsiz Olarak Tevkil Etme Suçları (madde 38 ve 71)	966
a.	Suçun Maddi Unsuru	966
b.	Suçun Konusu	966
c.	Fail	967
3.	Kazı Ve Sondaj Yapılan Arazi Sahiplerinin Zararlarını Tazmin Etmemе, Arazi Sahiplerinin Araştırmaya İzin Vermemе, Kamulaştırma Bedellerinin Ödenmemesi Suçu (madde 42 ve 71)	967
a.	Suçun Maddi Unsuru	967
b.	Suçun Konusu	968
c.	Fail	968
4.	Bilimsel Raporları Vermemе ve Raporu Hazırlamakta İhmal Gösteren Kişi'lere Ruhsatname Verme Suçları (madde 43 ve 71).....	969
a.	Suçun Maddi Unsuru	969
b.	Suçun Konusu	970
c.	Fail	970
5.	Yaptırım.....	970
E.	ÖZEL MÜZE VE KOLEKSİYONCULARA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERE AYKIRI DAVRANMA SUÇLARI (MADDE 73)	970
1.	Genel Olarak.....	970
2.	Suçların Maddi Unsuru.....	971
3.	Fail	972
4.	Yaptırım.....	972
F.	YURT DIŞINA ÇIKARMA YASAĞINA AYKIRI HAREKET ETME SUÇU.....	972
1.	Suçla Korunan Hukuki Değer	973
2.	Suçun Maddi Konusu.....	973

3.	Suçun Faili.....	974
4.	Suçun Mağduru	975
5.	Suçun Eylemi.....	975
6	Kusurluluk.....	976
7.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri.....	977
a.	Teşebbü�	977
b.	İştirak	977
c.	İçtima	977
8.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	978
G.	TETKİK VE KONTROLE MUHALEFET SUÇU	978
1.	Tetkik ve Kontrole Muhalefet Suçu	978
a.	Suçla Korunan Hukuki Değer.....	978
b.	Suçun Maddi Konusu	979
c.	Suçun Faili	979
d.	Suçun Eylemi	979
e.	Kusurluluk	979
f.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi.....	979
2.	Nakil İşlerine Aykırı Hareket Etme Suçu.....	980
a.	Suçla Korunan Hukuki Değer.....	980
b.	Suçun Maddi Konusu	980
c.	Suçun Faili	980
d.	Suçun Eylemi	980
e.	Kusurluluk	981
f.	Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi.....	981
H.	İZİNSİZ KAZI VE SONDAJ YAPMA SUÇU	981
1.	İzinsiz Olarak Kazı veya Sondaj Yapma Suçu	982
a.	Suç ile Korunan Hukuki Değer	982
b.	Suçun Maddi Konusu	983
c.	Suçun Faili	983
d.	Suçun Mağduru	983
e.	Suçun Eylemi	983
f.	Kusurluluk	984
g.	Suça Etki Eden Nedenler	985
aa.	Cezayı Hafifletici Neden	985
bb.	Etkin Pişmanlık	985
h.	Suçun Özel Görünüş Biçimleri	986
aa.	Teşebbü�	986
bb.	İştirak	987

cc. İçtima.....	987
I. Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	988
2. İzinsiz Define Araştırma Suçu	988
a. Suç ile Korunan Hukuki Değer	988
b. Suçun Maddi Konusu	989
c. Suçun Faili.....	989
d. Suçun Mağduru	989
e. Suçun Eylemi	990
f. Kusurluluk.....	991
g. Cezaya Etki Eden Nedenler	991
aa. Cezayı Ağırlaştırır Neden.....	991
bb. Etkin Pişmanlık	991
h. Suçun Özel Görünüş Biçimleri.....	992
aa. Teşebbüs	992
bb. İştirak.....	993
I. Suçun Yaptırımı ve Muhakemesi	993
 ALTINCI BÖLÜM	
KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINA İLİŞKİN	
BAŞLICA YÖNETMELİKLER VE İLKE KARARLARI	
I. KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİKLER	995
• KORUNAN ALANLARIN TESPİT, TESCİL VE ONAYINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK.....	995
• KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ VE SİTLERİN TESPİT VE TESCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK	1007
İLGİLİ DİĞER YÖNETMELİKLER	1013
II. KÜLTÜR VARLIKLARINA İLİŞKİN KÜLTÜR (VE TABİAT) VARLIKLARINI KORUMA YÜKSEK KURULU İLKE KARARLARI.....	1014
III. TABİAT VARLIKLARINA İLİŞKİN KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA YÜKSEK KURULU VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA MERKEZ KOMİSYONUNUN İLKE KARARLARI	1060
KAYNAKÇA	1077
KAVRAMLAR DİZİNİ	1099

KAYNAKÇA*

- AB KÜLTÜREL MİRAS MEVZUATI ve TÜRKİYE PROJESİ (Sivil Toplum Diyalogu:
Avrupa Bilgi Köprüleri (Avrupa Birliği Kültürel Miras Mevzuati ve Türkiye Projesi (2006-2007) (<http://www.kumid.eu>)
- ADRIANI Thomas, Das Recht der Kulturdenkmalpflege, unter besonderer Berücksichtigung der Verhaeltnisse in Niedersachsen, Göttingen 1962.
- AHUNBAY Zeynep, Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, İst 1996.
- AJDA (L'Actualité Juridique Droit Administratif), Numero special, droit de l'urbanisme bilan et perspectives, 20 mai 1993.
- AKILLIOĞLU T., "Kamu Yararı Kavramı Üzerine Düşünceler", Amme İdaresi Dergisi C.24, S.2, Haziran 1991.
- AKİPEK Serap, Ulusal ve Uluslararası Hukuk Açısından Kültür Malları, Ankara 1999.
- AKİPEK Jale, Turgut AKINTÜRK, Eşya Hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- AKYILMAZ Bahtiyar/SEZGİNER Murat/KAYA Cemil, Türk İdare Hukuku, Ank 2009.
- ALAN N., "Türk İdari Yargısında Yerindelik ve Takdir Yetkisinin Değerlendirilmesi", İdari Yargıda Son Gelişmeler Sempozyumu, Ank 1982.
- ANGLİM KREDER Jennifer, The Choice Between Civil and Criminal Remedies in Stolen Art Litigation, Vanderbilt Journal of Transnational Law, C. 38, 2015.
- ASSMAN Schmidt-Eberhard/BADURA Peter/BREUER Rüdiger/FRIAUF Heinrich Karl/KREBS Walter/KUNIG Philip/RULAND Franz/SALZWEDEL Jürgen, Besonderes Verwaltungsrecht, Berlin, NewYork 1995.
- ARNDT Hans-Wolfgang/KÖPP Klaus/OLDIGES Martin/SCHENKE Wolf-Rüdiger/SEEWALD Otfried/STEINER Udo, Besonderes Verwaltungsrecht, Hrsg. STEINER Udo, Heidelberg 1988.
- ARNDT Hans-Wolfgang/RUDOLF Walter, Öffentliches Recht, 13.b., München 2000.
- ARTUK Mehmet Emin, Ahmet GÖKCEN, Caner YENİDÜNYA, Ceza Hukuku Özel Hükümler, 14. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.
- ASLAN Zehreddin, İdarî Yargı'da Yürütmenin Durdurulması, 2.b., İst 2001.
- ATAY Çınar, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Olgusu, Yasal Gelişim Süreçleri, Tanımlar, Uygulamalar, İzmir Ticaret Odası Yayın No: 96, İzmir 2001.
- ATAY Ethem Ender, İdare Hukuku, 2.b., Ank 2009.
- ATILGAN Cansu, Ulusal Ve Uluslararası Düzenlemeler Işığında Türkiye'de Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Üzerine Bir Değerlendirme, Art-Sanat Dergisi, Temmuz 2016, ss.249-261, s.252.

* Kaynakçada konu ile doğrudan ilgili eserlere yer verilmiştir.

- AUBY J-B/PERINET-MARQUET H., *Droit de l'urbanisme et de la construction*, Paris 1989.
- AUBY Jean-Marie/AUBY Jean-Bernard, *Institutions administratives, Organisation générale. Fonction publique. Contentieux administratif. Interventions de l'administration dans l'économie. Prix. Planification. Aménagement du territoire*, 6e édition, Paris 1991.
- AUBY Jean-Marie /BON Pierre, *Droit administratif des biens, Domaine, Travaux publics, Expropriation*, Paris 1991.
- AUBY Jean-Marie/DRAGO Roland, *Traité des recours en matière administrative*, Paris 1992.
- AUDRERIE Dominique, *La protection du patrimoine culturel dans les pays francophones*, Editions Estem, 2000.
- AYDIN Mahmut, "Çalınan Orijinal Altın "Kanatlı Denizati (Hippocampus)"nın Taşınabilir X-Işını Floresans Spektrometresi Yöntemiyle Türkiye'ye İade Edilmesinin Sağlanması", *Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi*, S.20, 2017.
- AYDOS Oğuz Sadık, "Taşınır Kültür Varlığı Koleksiyonculuğuna İlişkin Değerlendirmeler", *Ankara Barosu Dergisi*, C.66, S. 4, Güz 2008.
- AZRAK Ülkü, İptal Davalarının Objektif Niteliği Üzerine Düşünceler, Onar Armağanı, İst 1977.
- AZRAK Ülkü, "İdari Usul ve Yasalaştırılması", 1. Ulusal İdare Hukuku Kongresi, Ank 1-4 Mayıs 1990.
- BACHER Ernst, "Denkmalschutz und Kulturgüterschutz", **Internationaler Kulturgüterschutz**, Wiener Symposion 18./19. Oktober 1990 (Hrsg. Getre Reichelt), Wien 1992.
- BASS George, "A Hoard of Trojan and Sumerian Jewelry," *American Journal of Archaeology*, V. 74, 1970, ss. 339-341; AVRIL Tom, "Could museum's gold be from ancient Troy?", Philly.com, January 31.
- BAŞKAYA Zafer, Barajların Olası Çevresel ve Sosyo-Ekonominik Etkilerinin Halkın Bakış Açısıyla Değerlendirilmesi: İlisu Barajı ve Hasankeyf Örneği, *Journal of International Social Research* C. 8, S.40, ss.347-383,
- BATOR Paul, *The International Trade In Art*, University of Chicago Press, Chicago, 1983.
- BATUR YAMANER Melike, ÖKTEM A. Emre, KURTDARCAN Bleda, UZUN Mehmet C., 12 Ağustos 1949 Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokoller, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- BEAUCAMP Guy, Rostocker Umweltrechtstag 1999 zu den Neuregelungen im Bundesnaturschutzgesetz DVBl 1999, 1345 (1347).
- BECKER Siegfried/OLDENHAGE Klaus, *Kulturgüterrückgabegesetz*, [Baden-Baden], Nomos, Nomos-Kommentar, 1. bs, 2008.

- BECKER, Bernd, Das Recht der Länder zur Abweichungsgesetzgebung (Art. 72 Abs. 3 GG) und das neue WHG und BNatSchG, DVBl. 2010 754 (758), S. 174.
- BEKTAŞ Cengiz, Koruma-Onarım, 2.b., İstanbul 2001.
- BENDER Bernd/SPARWASSER Reinhard/ENGEL Rüdiger, Umweltrecht, Heidelberg 3.b., 1995
- BERNAT Björn/DAVYDOV Dimitrij, KARNAU Oliver, CHRISTOPH Rauhut, *Quo vadis Denkmalrecht? Kulturerbe zwischen Pflege und Recht Veranstaltung*, 2015 MÜNSTER (WESTF).
- BERNSDORF Norbert/KLEINE-TEBBE Andreas, Kulturgutschutz in Deutschland, Ein Kommentar, Köln 1996
- BILA Jacqueline, National Kulturgüterschutz in der Europäischen Union, Bonn Uni., Diss., 1997.
- BILLET Philippe, Protection de la Nature, Revue Juridique de l'Environnement, n°1, 2004, ss. 97-113.
- BOESLER Dorothee/KLEEFELD Klaus Dieter, Kulturgüter in der Planung: Handreichung zur Berücksichtigung des kulturellen Erbes bei Umweltpflichten, Köln, Verlag d. Rheinischen Vereins, 2008.
- BOWEN Blair, "Indian Rights: Native Americans versus American Museums – A Battle for Artifacts", American Indian Law Review, C.7, S. 1.
- BOWEN Blair, "Indian Rights: Native Americans versus American Museums: A Battle for Artifacts." American Indian Law Review C.7, S.1, 1979.
- BRAIBANT Guy, Droit administratif Français, Paris 1992.
- BRÉDIF Hervé / Simon Laurent, Quelle place pour les acteurs locaux dans la gestion de la biodiversité ordinaire ?, Bulletin de l'association de géographes français, Sayı : 91-1, ss. 2014, 17-34.
- BRETON Jean-Marie, Entre protection et valorisation : le patrimoine saisi par le droit, Tourisme, culture(s) et attractivité des territoires, Sayı: 20, Aralık 2011.
- BUSSE Jürgen, Die naturschutzrechtliche Eingriffsregelung in der Bauleitplanung: mit Erläuterungen zum Ökokonto ; Handbuch, München [u.a.], Rehm, 1. bs, 2001.
- BÜRKEL Walter, "Praktische Probleme des Denkmalschutzrechts aus der Sicht des Juristen", **Denkmalrecht unter Denkmalschutz?** Dresdner Schriften zum öffentlichen Recht, Band 3, Ansgar Hense (Hrsg.), Berlin 2003.
- CEBECİ Ö. F./ÇAKILCIOĞLU M., "Koruma Amaçlı İmar Planlarının Onaylanma Sürecindeki Çelişkiler", Mali Denetim ve Yönetim, S.18, Ocak-Şubat 2003.
- CEYLAN Ümit, Taşınır Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Kaçakçılığı Suçu (Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu M.32, 68), Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı, İstanbul, 2018.
- CHAPUISAT J., Le Droit de l'urbanisme, Paris 1983.
- CHAPUS Réne, Droit administratif général, 3. b., Paris 1988.

- COLLADO Kelvin D., "A Step Back for Turkey, Two Steps Forward in the Repatriation Efforts of Its Cultural Property", 5 Case W. Res. J.L. Tech. & Internet, 2014.
- CORNU Marie, *Le droit culturel des biens, L'intérêt culturel juridiquement protégé*, Ouvrage honoré d'une subvention du Ministère français de l'Education nationale, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche, Bruzesşes 1996.
- CZERMAK Andrea, *Kunst die zu Verbrechen führt, Eine kriminologisch-kriminalistische Einführung für Kunstliebhaber*, Graz 2000
- ÇAL Halit, "Osmanlı'dan Cumhuriyete Eski Eserler Kanunları", Prof. Dr. Kazım Yaşar Kopraman'a Armağan, Ankara, 2005.
- ÇEÇENER H., B., "SİT Geçiş Dönemi - Koruma Amaçlı Plan- Kısmı Plan Değişikliği Konusunda Yanlış Yorumlar", Mimarlık Dergisi, Mart-Nisan, S. 316, 2004.
- DANIŞTAY İÇTİHADI BİRLEŞTİRME KARARLARI III, 1973-1984, Daniştay Başkanlığı, Ank 1985.
- DARCY Gilles, *La responsabilité de l'administration*, Paris 1996.
- DAVYDOV Dimitrij, *Denkmalschutz und Eigentumsgewährleistung im deutschen und russischen Recht: eine rechtsvergleichende Darstellung unter besonderer Berücksichtigung der Rechtlage in Nordrhein-Westfalen und dem Gebiet Leningrad*, Bonn, 2010, xvii+236 sayfa sayıları
- DEBBASCH Charles/BOURDON Jacques/PONTIER Jean-Marie/ RICCI Jean-Claude, *Droit administratif des biens*, Paris 1994.
- DEBBASCH Charles, *Institutions et droit administratifs, l'action et le contrôle de l'administratif Français*, Paris 1992.
- DECKEN von der Kersten, *Kulturgüterrecht*, Baden-Baden, Nomos, Nomos Gesetze, 2. bs, 2020, s. 1176.
- DEGUERGUE Maryse, *Procédure administrative contentieuse*, Paris 2003.
- Denkmalschutz. Texte zum Denkmalschutz und zur Denkmalpflege, herausgegeben vom Deutschen Nationalkomitee für Denkmalschutz, Band 52, 1993.
- Deutsche Denkmalschutzgesetze, Schriftenreihe des Deutschen Nationalkomitees für Denkmalschutz, 3. Aufl. 1998.
- DELVOLVE P., *L'acte administratif*, Paris 1983.
- DE MEO Antonia M., "More Effective Protection for Native American Cultural Property through Regulation of Export", *American Indian Law Review*, C. 19, S. 1, 1994.
- DICKSON Graham J., "The Need for a National Registry of Cultural Objects" *Fordham International Law Journal*, C.11, S. 4, 1987.
- DIETER J. Martin/KRAUTZBERGER Michael, *Handbuch Denkmalschutz und Denkmalpflege: Recht, fachliche Grundsätze, Verfahren, Finanzierung*, München, C.H. Beck, 4., überarbeitete und erweiterte Auflage, 2017.

- DIETRICH Björn, Eine Systematisierung der Schutzgebietskategorien des Bundesnaturschutzgesetzes nach landschaftsökologischen Kriterien, Hamburg, Kovač, Schriftenreihe Umweltrecht in Forschung und Praxis, 2010.
- DIETRICH Christian, Denkmalrecht: ein Rechtsvergleich zwischen Deutschland und Italien, Frankfurt am Main, PL Acad. Research, Europäische Hochschulschriften, 2013.
- DİLEK Muzaffer, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması ve Yaşatılmasında Yerel Yönetimlerin Rolü ve Şanlıurfa Örneği, TİD, S.436, Eylül 2002.
- Direction régionale des affaires culturelles de la région Centre, Protéger un immeuble au titre des monuments historiques - Guide pratique, Juin 2011.
- Direction de l'eau et de la biodiversité Sous-direction des espaces naturels, Rapports, Trame Verte et Bleue et Documents d'Urbanisme, Temmuz 2013, http://www.trameverteetbleue.fr/sites/default/files/references_bibliographies/trame_verte_et_bleue_et_documents_durbanisme_-_guide_methodologique.pdf, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- DREIER Horst/BAUER Hartmut (ed.), GG Kommentar, Artikel 20 - 82, Tübingen, Mohr Siebeck, 3. bs, 2015.
- DRÖSCHMEISTER Rainer/ELLWANGER Götz/EMDE Franz/SSYMANIK Axel/KLINGENSTEIN Frank, Die Lage der Natur in Deutschland: Ergebnisse von EU-Vogelschutz- und FFH-Bericht, Bonn - Bad Godesberg, 2020.
- DRIEHAUS Hans-Joachim/PIETZNER Rainer, Einführung in das Allgemeine Verwaltungsrecht, 3. b., München 1996.
- DROBENKO B., Les Servitudes D'urbanisme, Contribution A l'Elaboration de la Notion Droit Français, Decembre 1990.
- DUBOIS Jean-Pierre, La responsabilité administrative, Paris 1996.
- DURAN, L, İdare Hukuku Ders Notları, İst 1982.
- DURSUN Gizem, "Yargıtay Kararları Işığında 2863 Sayılı KVTVKK m. 65'te Düzenlenen Suçların Değerlendirilmesi", Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 12, Sayı: 157, Eylül 2017, ss. 93-128.
- DÜREN A., İdare Hukuku Dersleri, Ank 1979.
- EBERL/MARTİN/PETZET, Bayerisches Denkmalschutzgesetz, Kommentar, 5. Auflage, Köln 1997.
- EBERL Wolfgang, Kulturgüter: gesetzlicher Rahmen zum Umgang mit Denkmälern und Kunstwerken einschließlich Steuerrecht, Stuttgart, Verlag W. Kohlhammer, Rechtswissenschaften und Verwaltung : Handbücher, 1. bs, 2016.
- EHLERS Dirk, "Verwaltung und Verwaltungsrecht im demokratischen und sozialen Rechtsstaat", Allgemeines Verwaltungsrecht, (Herausgegeben, Hans-Uwe Erichsen), 10 b., Berlin. NewYork, 1995.

- EKE F., "Kültürel-Doğal Mirasın Korunması ve Belediyeler", Bayındırılık ve İskan Bakanlığı ile Belediyeler, Yıl 4, S.7 Eylül 1990.
- EKE F., Kıyı Mevzuatının Gelişimi ve Planlama, Bayındırılık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü, Yayın No: 77, Ank 1995.
- ELMENHORST Lucas, Kulturgutschutzgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 2018.
- ENGELER Walter, Das Baudenkmal im schweizerischen Recht: Untersuchungen zum materiellen Baudenkmalbegriff und dem Verfahren der Unterschutzstellung, Zürich [u.a.], Dike-Verl., St. Galler Schriften zur Rechtswissenschaft. - Zürich : Dike-Verl, 2008.
- EPINEY Astrid, Art. 20a, Kommentar, in: STARCK Christian (Hrsg.), Das Bonner Grundgesetz, 6. Aufl., München 2010, S. 167-219.
- ERBGUTH Wilfried/SCHLACKE Sabine, Umweltrecht, Nomos Verlag, Baden-Baden, 6. Auflage, 2016.
- ERDER Cevat, Venedik Tüzüğü Tarihi Bir Anıt Gibi Korunmalıdır, O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 3, Sayı 2, Güz 1977.
- ERDOĞAN İhsan, "Hukuki Açıdan Define", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.17, S.1-2, 2013, ss. 513-533, s.520.
- EREN Fikret Mülkiyet Hukuku, Yetkin Yayıncıları, Ankara, 2014.
- ERTAŞ Türker, Kuvvetler Ayrılığı İlkesi Bağlamında Yasama, Yürütmeye, Yargı Organları Arasındaki Modern İlişkiler, 3. baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ERKUT Celal, "Kültürel Mirasın Korunması Hukuku", Yıldızhan Yayla'ya Armağan, Galatasaray Üniversitesi Yayınları Armağan Serisi No: 4, İst 2003.
- ERKUT Celal, İptal Davasının Konusunu Oluşturma Bakımından İdari İşlemin Kimliği, Ank 1990.
- ESENER, Turhan Kudret GÜVEN, Eşya Hukuku, Yetkin Yayıncıları, Ankara, 2012, s. 322; Döndü KUŞCU, "Hukuki Olarak Define Arayıcılığı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, S.25, C.2, 2019.
- ESİN Ufuk, "19. Yüzyıl Sonlarında Heinrich Schliemann'in Troya Kazıları ve Osmanlılarla İlişkileri," Zeynep Rona (yay.haz.), Osman Hamdi Bey ve Dönemi. Sempozium 17-18 Aralık 1992, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayıncıları, 1993.
- ESİN Ufuk, Heinrich Schliemann, Kazı Raporları ve Mektuplarından Seçme Parçalarla, Sandoz Kültür Yayıncıları, İstanbul 1991.
- Espaces Naturels, Protection De La Nature Et Culture, Une Histoire Commune, No: 53, Ocak 2016, <http://www.espaces-naturels.info/protection-nature-et-culture-histoire-commune>, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- Europäische Denkmalschutzgesetze in deutscher Übersetzung, (Hrsg. Hans Hingst ve Anton Lipowschek), Neumünster 1975.

- FECHNER, Rechtlicher Schutz archäologischer Kulturgüter, Berlin 1991.
- FISCHER-HÜFTLE Peter, Zur naturschutzrechtlichen Vereinsklage nach dem BNatSchG 2009, NuR 2011, 237-241, 237
- FISCHER-HÜFTLE Peter, Vielfalt, Eigenart und Schönheit der Landschaft aus der Sicht eines Juristen, NuL 1997, 239-244.
- FLAMME Maurice - André, Droit administratif, 2. b., Bruxelles, 1989.
- FOX Claudia, "The UNIDROIT Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects: An Answer to the World Problem of Illicit Trade in Cultural Property", American University International Law Review, C.9, S.3, 1993.
- FRIER Pierre-Laurent, *Droit du patrimoine culturel*, Presses Universitaires de France (Puf), collection droit fondamental - droit politique et théorique, décembre 1997.
- FISCHERMEIER, Die Inschutznahme im Denkmal-und Naturschutzrecht und ihre Bedeutung für das Verwaltungssachenrecht, Erlanger Diss., 1986.
- FORSTHOFF Ernst, Lehrbuch des Verwaltungsrecht, Band I, Allgemeiner Teil, München 1973.
- FRANKE Nils Magnus, Naturschutz – Landschaft – Heimat, Springer VS, Wiesbaden, 2017.
- FRANZIUS Claudio/REINERT Sigrid, Zur Geschichte des deutschen Umweltrechts, Berlin, Duncker und Humblot, 1994.
- FRENZ Walter., BNatSchG: Bundesnaturschutzgesetz : Kommentar, Berlin, Erich Schmidt Verlag, Berliner Kommentare, 3., völlig neu bearbeitete und wesentlich erweiterte Auflage, 2021.
- FRIEDLER, Wilfried, "Neue völkerrechtliche Ansätze des Kulturgüterschutzes", Internationaler Kulturgüterschutz, Wiener Symposion 18./19. Oktober 1990 (Hrsg. Getre Reichelt), Wien 1992
- GASSNER Erich/BENDOMIR-KAHLO/RÄNTSCH-SCHMIDT Annette/ RÄNTSCH-SCHMIDT Jürgen, Bundesnaturschutzgesetz, München 2006
- GASSNER Erich/SCHMIDT-RÄNTSCH Johanna, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar ; unter Berücksichtigung der Bundesartenschutzverordnung, des Washingtoner Artenschutzübereinkommens, der EG-Artenschutz-Verordnungen, der EG-Vogelschutz-Richtlinie und der EG-Richtlinie "Fauna, Flora, Habitate", München, Beck, 2., vollst. neubearb. Aufl., 2003.
- GASSNER Erich, Zum Vollzug des Art. 20a GG, NuR (2014) 36, S. 483.
- GEBEßLER, August (ed.). Schutz und Pflege von Baudenkältern in der Bundesrepublik Deutschland: ein Handbuch, Köln: Kohlhammer, 1980.
- GELLERMANN, Martin. Das modernisierte NaturschutzrechtAnmerkungen zur Novelle des Bundesnaturschutzgesetzes. Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht. 2002, no. 9, S. 1025–1033.
- GERAY Uçkun, "Doğal Sit Alanlarında Yapılışma", <http://www.cekulvakfi.org.tr/icerik/haftaninYazisi.asp?ID=17>

- GERVASONI, Véronique, Les conventions de protection de la nature, Revue Juridique de l'Environnement, numéro spécial, 2008, Biodiversité et évolution du droit de la protection de la nature. ss. 135-147.
- GİRİTLİ İ., Türk Devlet Şurası İçtihatlarına Göre İdarenin Yetkisini Saptırması. İdari Tasarrufların Maksat Unsurundaki Sakatlık. İst 1957.
- GİRİTLİ İsmet/BİLGEN Pertev/AKGÜNER Tayfun, İdare Hukuku, 3.b., İst 2008.
- GIYİK Abdülbaki, İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt: 30, Sayı: 134, Ocak 2018, ss.71-114.
- GÖK T., "Planlama ve İmarla İlgili Yargı Denetiminde Bilirkişilerin İşlevi", 12. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu (16-18 Kasım 1988), Ank 1990.
- GÖZLER Kemal, İdare Hukuku Dersleri, Bursa 2009.
- GÖZÜBÜYÜK A., Şeref/DİNÇER Güven, İdarî Yargılama Usûlü, Ank 1996.
- GÖZÜBÜYÜK A., Şeref/TAN Turgut, İdare Hukuku, C. 1, Genel Esaslar, Ank 2008.
- GREEN Graham, "Evaluating the Application of the National Stolen Property Act to Art Trafficking Cases", HARV. J. ON LEGIS. 251.
- GREEN Graham, "Evaluating the Application of the National Stolen Property Act to Art Trafficking Cases", Harvard Journal on Legislation, C.44, S.1, 2007.
- GRUNDFESETZ, Beck-Texte im dtv., Textausgabe mit ausführlichem Sachverzeichnis und einer Einführung von Universitätprofessor Dr. Günter Dürig, 33.b., München 1996.
- GÜLAN Aydın, Kamu Mallarından Yararlanma Usullerinin Tâbi Olduğu Hukukî Rejim, İst 1999.
- GÜLAN Aydın, "Tarihi Dokuyu Yenilemek Adına Cerrahi Bir Müdahale Aracı: Yenileme Alanları", Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, C.2., İst 2009.
- GÜLAN, Aydın, Şehircilik Sorunlarının Ağırlaşmasında Hukukun Rolü Hakkında Düşünceler, Sosyoloji Dergisi, sy. 22, 2011, S. 296.
- GÜNEŞ Ahmet M., Alman Çevre Hukukunun Anayasal Çerçevesi, Ankara Üniveritesi Hukuk Fakültesi Dergisi 2009, S. 792 vd.
- GÜNDAY Metin, İdare Hukuku, Ank 2004.
- GÜNDEL Ahmet, Eski Eserler ve Ceza Hukuku, Ank 1996.
- GÜNEŞ Turan, Türk Pozitif Hukukunda Yürütmeye Organının Düzenleyici İşlemleri, Ank 1965.
- GÜRAN Sait, "Türk İdare Hukukunda Tazminat Miktarının Saptanması", Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler III. Sempozyumu (Ank 12-13 Mayıs 1979), İst 1980.
- GÜRAN Sait, "Memur Hukukunda Kayırma ve Liyakat Sistemleri", İst 1980.
- GÜRSEL K., Meltem, Kamulaştırma Hukuku, Ank 2009.
- HAGER, Naturverständnis und Umweltrecht, JZ 1998, s. 223.

- HAHN Henry, Umwelt- und zukunftsverträgliche Entscheidungsfindung des Staates: Die staatliche Verantwortung für Umweltschutz, dessen Stand bei Interessenkonflikten, die gerechte Durchsetzung mittels gesteuerter Abwägung und das Potential der wissenschaftlichen Politikberatung, Mohr Siebeck, 2017.
- HAMMER Felix, "Der Denkmal- und Kulturgutschutz in Verfassung der Gegenwart, -Eine vergleichende Betrachtung eines wichtigen Verfassungsthemas-", Die Öffentliche Verwaltung, Dezember 1999, Heft 24.
- HARTMAN Brent J., Extending the Scope of the Antiquities Act, 32 Pub. Land & Resources L. Review, S.153, 2011.
- HEKIMOGLU Mehmet Merdan, Federal Alman Anayasası'na Göre Yasama Yetkisinin Hukuki Boyutları in: Prof. Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'ye Armağan, Vedat Kitapçılık, Cilt 2, 1. Bası, Haziran 2009.
- HENSE Ansgar, "Reform des Denkmalrechts?", DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFENTLICHEN RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003, sh.95 vd.
- HENSE, Ansgar (ed.). Denkmalrecht unter Denkmalschutz?: Aktuelle rechtspolitische, verfassungs- und verwaltungsrechtliche Probleme von Denkmalschutz und Denkmalpflege®, 1. bs. Frankfurt am Main [u.a.] Lang, 2003.
- HIGGINS Noelle, The protection of cultural heritage during armed conflict: the changing paradigms, London, Routledge, 2020.
- HIPP Anette, Schutz von Kulturgütern in Deutschland, Schriften zum Kulturgüterschutz de Gruyter, Berlin 2000.
- HINGST Hans/LIPOWSCHEK Anton, Europäische Denkmalschutzgesetze in deutscher Übersetzung, Band II, Neumünster, 1975.
- HIRZEL Frederick, Die Anwendung denkmalschutzrechtlicher Verpflichtungen auf kirchliche Baudenkmale in Sachsen-Anhalt, Halle an der Saale, Universitätsverlag Halle-Wittenberg, Hallesche Schriften zum Recht. - Halle, 2017.
- HOPPENBERG Michael/WITT Sigfried De, Handbuch des öffentlichen Baurechts, München, Beck, 1993.
- HÖNES, Ernst Reiner, Kultur- und Naturdenkmalpflege, NuR 1986, 225.
- HÖNES, Ernst Reiner, 80 Jahre Reichsnaturschutzgesetz, NuR (2015) 66.
- HÖNES Ernst-Rainer, "Denkmalschutz und Raumordnung", NVwZ 2008 Heft 12.
- HUBER M. Peter, Allgemeines Verwaltungsrecht, 2. b., Heidelberg 1997.
- HUGHES William J., "United States v. Hollinshead: A New Leap in Extraterritorial Application of Criminal Laws", Hastings International and Comparative Law Review, S.149, 1977.
- IBLER Martin, Öffentliches Baurecht, München 2006.
- INSERGUET Brisset Véronique, La protection du patrimoine culturel par les règles d'urbanisme, Revue juridique de l'Ouest, N° Spécial 2012-1. Environnement

- et patrimoine culturel. Approche comparée : droits brésilien, français et de l'Union européenne, ss. 117-132.
- İÇEL Kayhan, "Anayasa Hükümleri ve Yüksek Mahkemelerin Kararları Çerçeve-sinde Af, Şartla Saliverilme ve Ertelemeye İlişkin Yasal Düzenlemelerin Ya-saklanmış Haklar Üzerindeki Etkileri", Anayasa Yargısı Dergisi, 2001, C.18.
- JARASS Hans D., Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland: Kommentar, München, C.H. Beck, 16. bs, 2020.
- JAEGER Andrea, Internationeler Kultürgüterschutz, Rechtslage-Rechtpraxis-Rechtsentwicklung, Internationale Wirtschaftsrecht, Band 11, Köln 1993.
- JELLINEK Georg, Allgemeine Staatslehre, Kronberg/Ts., Athenäum, 3. bs, 1976.
- J.-F Gilli/H.Charles/J.de Lanversin, Les Grands Arrets Du Droit de l'Urbanisme, 3e édition, Paris 1989.
- KABAALİOĞLU A.Halûk/YILDIRIM Turan, Türkiye'nin İdari Teşkilâti (İlgili Ana-yasa Mahkemesi ve Danıştay Kararları), İst 1995.
- KALABALIK Halil, İmar Hukuku, 2. b. Ank 2005.
- KALLWEIT Nils-Christian, Drittschutz aus dem Denkmalschutz, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum öffentlichen Recht. - Berlin®: Duncker & Humblot, 2013.
- KÄMPER Burk/THÖNNES Hans-Werner, Denkmalschutz und Denkmalpflege im kirchlichen Bereich: Essener Gespräche zum Thema Staat und Kirche 41, Münster, Aschendorff, 2007, xi+187 sayfa sayıları.
- KANADOĞLU Sabih, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku, 3.b., Ank 2007.
- KANBUR M., N., Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yurt Dışına Çıkarılma Yasğına Muhalafet Suçu (K-TVKK m.32 ve m. 68), (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İzmir 2007.
- KANEFIELD W., Advisory Council On Historic Pres., Federal Historic Preservation Case Law, 1966-1996: Thirty Years Of The National Historic Preservation Act, 1996.
- KARADUMAN, Hüseyin. Türkiye'de Eski Eser Kaçakçılığı (Ankara: ICOM Türkiye Millî Komitesi, 2008).
- KARADUMAN Hüseyin, Türkiye'de Eski Eser Kaçakçılığı, Ank 2008.
- KARAGÖZÜĞLU F./SÖNMEZ İ./KARAGÖZÜĞLU T., Taşınır ve Taşınmaz Eski Eserler Hukuku, Ank 1985.
- KARAHAÑOĞULLARI Onur, Kamu Hizmeti (Kavram ve Hukuksal Rejim), Ank 2002.
- KARAKAŞ Turan, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması Mevzuatı, Ankara 1997.
- KARAKOÇ Yusuf, Genel Vergi Hukuku, Ank 2007.
- KATOĞLU Tuğrul, Ceza Hukuku ve Kültür Varlıkları, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2017.
- KAYE Lawrence M., CARLA, T. Main., "The Saga of the Lydian Hoard Antiquities: From Uşak to New York and Back Again." In *Antiquities, Trade or Betrayed. Legal, Ethical and Conservation Issues*, edited by Kathryn W. Tubb, 150-162. London: Archetype, 1995.

- KENNEDY Grimsted, Patricia, "Legalizing Compensation and the Spoils of War: The Russian Law on Displaced Cultural Valuables and the Manipulation of Historical Memory." *International Journal of Cultural Property*, Vol. 17, no. 2, 2010.
- KERSTEN Jens, Georg Jellinek und die klassische Staatslehre, Tübingen, Mohr Siebeck, Beiträge zur Rechtsgeschichte des 20. Jahrhunderts. - Tübingen: Mohr Siebeck, 1. bs, 2000, xx+535 sayfa sayıları.
- KILA, J.D, "Inactive, Reactive, or Pro-Active Cultural Property Crimes in the Context of Contemporary Armed Conflicts", *Journal of Eastern Mediterranean Archaeology and Heritage Studies*, C.1, S.4, 2013.
- KIRCHHOF, Kirchhof, Welches Schutzregime gilt in potenziellen FFH-Gebieten? – Zugleich eine Anmerkung zum Urteil des BVerwG v. 27.10.2000 NuR 2001, 666.
- KLEEBERG Rudolf/EBERL Wolfgang, Kulturgüter in Privatbesitz: Handbuch für das Denkmal- und Steuerrecht, Heidelberg, Verl. Recht und Wirtschaft, Bücher des Betriebs-Beraters, 2., vollständig neubarb. Aufl., 2001.
- KLOEPFER Michael, Denkmalschutz und Umweltschutz: rechtliche Verschränkungen und Konflikte zwischen dem raumgebundenen Kulturgüterschutz und dem Umwelt- und Planungsrecht, Berlin: Duncker & Humblot, 1., neue Ausg., 2012.
- KLOEPFER Michael, Zur Geschichte des deutschen Umweltrechts, 1994, S. 70 vd.
- KLOEPFER Michael, Umweltrecht, 2.b., München 1998
- KLUTH, Winfried, Umweltrecht: ein Lehrbuch, Berlin, Springer, Lehrbuch, 2. bs, 2020.
- KNAPP Blaise, Précis de Droit Administratif, 4. b., Bale 1991.
- KNOPP, Günther-M., Die Umsetzung der Umwelthaftungsrichtlinie im Umweltschadensgesetz unter besonderer Berücksichtigung der Auswirkungen auf das deutsche Wasserrecht, ZUR. 2009, no. 9, S. 455–456.
- KNOPP Günther-M., Umweltgesetzbuch – ein Trauerspiel ohne Ende?, UPR, 2009.
- KOCA Mahmut, İlhan ÜZÜLMEZ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 13. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020, Ankara.
- KOÇ Zeynel, Taşınmaz Kültürel Miras Yönetimi ve Mali Teşvikler (İstanbul Ticaret Odası Yayın No: 2008-52), İst 2008.
- KOLODZIEJCOK Karl-Günther/RECKEN Josef/KRON Susan, Naturschutz, Landschaftspflege und einschlägige Regelungen des Jagd- und Forstrechts: ergänzbare Kommentierung und Sammlung der nationalen und internationalen Rechtsgrundlagen der Sicherung von Natur und Landschaft, des Artenschutzes, des Wildschutzes sowie der Erhaltung des Waldes.
- KONRAD Christian/MÜHLBAUER Hermann/MÜLLER-WALTER Markus H./STÖCKEL Heinz Naturschutzrecht: mit Artenschutz und Europarecht/ Internationales Recht, München, Verlag C. H. Beck, Beck'sche Kurz-Kommentare, 3., neubearbeitete und erweiterte Auflage des von Albert Lorz begründeten Werks, 2013.

- KOTULLA Michael, „Umweltschutzgesetzgebungskompetenzen und „Föderalismusreform“ NVwZ 2007, 489 (493).
- KOÇDEMİR K., Kültür Varlıklarımızın Korunmasında Müzecilik ve Açık Hava Müzeleri Uygulaması, Türk İdare Dergisi, S.390, Mart 1991.
- KÖNIG Klaus/OERTZEN von Hans Joachim/WAGENER Frido, L'Administration Publique En République Fédérale D'Allemagne (Çev. AUTEIXIER Christian), Paris 1983.
- KÖRNER Raimund, Denkmalschutz und Eigentumsschutz: Die Pflicht zur Erhaltung von Baudenkmälern im Lichte der grundgesetzlichen Eigentumsgewährleistung, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 614, 1st ed., 1992.
- KRASS Urte, Was macht die Kunst?, Herbert Utz Verlag, 2009.
- KRİNGS, Petra, Neues Naturschutzrecht in Schleswig-Holstein, Niedersachsen und Mecklenburg-Vorpommern
- KUTLU Muhtar, "Somut Olmayan Kültürel Miras "İnsanlık Yeryüzünün Çok Renkiliğini Korumaya Kararlı", <http://www.cekulvakfi.org.tr/icerik/haftaninYazisi.asp?ID=73>
- KUŞÇU Döndü, "Hukuki Olarak Define Arayıcılığı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.25, S. 2, Prof. Dr. Ferit Hakan Baykal Armağanı, Aralık 2019.
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Mevzuatı, Ankara 1990.
- LAMY Yvon, Du monument au patrimoine. Matériaux pour l'histoire politique d'une protection, Genèses, 11, 1993, ss. 50-81.
- LANDELLE Philippe, La protection des espaces naturels Approche juridique, Faune Sauvage n° 276/ Nisan 2007,http://www.oncfs.gouv.fr/IMG/file/juridique_synthese/FS276_landelle.pdf, ss.50-58.
- LANDRON P., "Fransız Devlet İdaresi'nde Kurulların Rolü" (Çev. AZRAK A.Ülkü) Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, S. 6, İst 1970.
- LAUBADERE de André/VENEZIA Jean /GAUDEMENT Yves, Droit Administratif, 16.b., Paris 1999.
- LAUBADERE André De/VENEZIA Jean-Claude/GAUDEMENT Yves, Traité de Droit Administratif, 10 b., Paris 1995.
- LEBRETON Gilles, Droit administratif général, Paris 2000.
- LECLERCQ Claude/CHAMINADE André, Droit administratif, 3.b., Paris 1992.
- LEGE Joachim, "Eigentumsrecht und Denkmalschutz: Mit einem Anhang zur Verfassungsmäßigkeit des sächsischen Denkmalschutzgesetzes", DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFNЛИЧЕН RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003, sh.17 vd.

- LEIDINGER Tobias, Ensembleschutz durch Denkmalbereichssatzungen der Kommunen: Darstellung, Analyse und Bewertung eines Instruments des Denkmalschutzrechts unter besonderer Berücksichtigung der Rechtslage in Nordrhein-Westfalen, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 633, 1st ed., 1993.
- LEISNER Walter Georg, Denkmalgerechte Nutzung.: Ein Beitrag zum Denkmabegriff im Recht des Denkmalschutzes. Unter besonderer Berücksichtigung der Lage in Hamburg, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 892, 1. bs, 2002.
- LERAO Michel, Contentieux administratif, 3e., Bruxelles 2004.
- LERSNER Lersner, zum Rechtsbegriff der Natur, nuR 1999.
- LIET-VERAUX G., Le Droit de la Construction, Paris 1976.
- LUHMAN Niklas, Die Kunst der Gesellschaft, Frankfurt am Main, Suhrkamp, Suhrkamp-Taschenbuch Wissenschaft, 9. bs, 2017.
- LÜTKES Stefan, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 2. bs, 2018.
- LÜTKES Stefan, Naturschutz und Windenergie- Rechtliche Rahmenbedingungen und Perspektiven, in: BRANDT Edmund, Das Spannungsfeld Windenergieanlagen - Naturschutz in Genehmigungs- und Gerichtsverfahren, S. 15 vd.
- MADRAN Emre, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Tutumlar ve Düzenlemeler (Tanzimat), 1800-1950, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınu, Ank 2002.
- MADRAN Emre, "Doğal Sit Alanlarının Belirlenmesi ve Koruma/Kullanma Koşullarına İlişkin Notlar" (tarihsiz).
- MAGIERA Siegfried, Kommentar zur Charta der Grundrechte der Europäischen Union, (Hrsg. Jürgen Meyere), Baden-Baden, 2003.
- MARTIN Dieter/SCHIMIDT Karin, Denkmalschutzrecht in Berlin, Ein Leitfaden für die Praxis mit einer Einführung von Landeskonservator Jörg Haspel, Berlin 2000.
- MARTIN/SCHNEIDER/WECKER/BREGGER, Kommentar Sächsisches Denkmalschutzgesetz, Wiebaden 1990.
- MARTIN J.Dieter/KRAUTZBERGER Michael, Handbuch Denkmalschutz und Denkmalpflege –einsließlich Archäologie- Recht-fachliche Grundsätze-Verfahren-Finanzierung, München 2006.
- MARZIK Ulf/WILRICH Thomas, Bundesnaturschutzgesetz:, Baden-Baden, Nomos-Verl.-Ges., 1. bs, 2004.
- MAURER Hartmut, Allgemeines Verwaltungsrecht, München, C.H. Beck, Grundrisse des Rechts, 20., überarbeitete und ergänzte Auflage, 2020.
- MELCHINGER Hansjörg, Die Eigentumsdogmatik des Grundgesetzes und das Recht des Denkmalschutzes, Berlin, Duncker und Humblot, Schriften zum öffentlichen Recht, 2019.

- MERRYMAN John Henry, "Two Ways of Thinking about Cultural Property", American Journal of International Law, C.80, S. 4, Ekim 1986.
- MERRYMAN John Henry, A Licit International Trade In Cultural Objects, in Art Market Matters, Helvoirt: The European Fine Art Foundation, 2004.
- MESNARD André-Hubert, Le décret du 20 septembre 1989 et la définition du patrimoine naturel et culturel du littoral, Le décret du 20 septembre 1989 et la définition du patrimoine naturel et culturel du littoral, Revue Juridique de l'Environnement, n°4, 1990. L'aménagement et la protection du littoral, ss. 535-542.
- MESSERSCHMIDT Klaus/BERNATZKY Aloys/BÖHM Otto, Bundesnaturschutzrecht : Kommentar zum Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege (Bundesnaturschutzgesetz - BNatSchG); mit Ausführungsvorschriften des Bundes, Landesrecht und Anmerkungen, [Heidelberg u.a.], Rehm, 1977-.
- MEßERSCHMIDT, Das künftige Naturschutzrecht, UPR 2008, 361 (365).
- MIETH Stefan, Die Zumutbarkeit im Denkmalrecht: Eigentumsgrundrecht und Denkmalschutz in der Praxis, Stuttgart, Verlag W. Kohlhammer, Handbücher Rechtswissenschaften und Verwaltung, 2., überarbeitete und aktualisierte Auflage, 2017.
- Ministère de la Culture, Protection au titre des « Monuments historiques », <http://www.culture.gouv.fr/Aides-demarches/Protections-labels-et-appellations/Protection-Monument-historique>, Erişim Tarihi: 16.04.2019.
- Ministère de la Culture, Les Monuments historiques, file:///C:/Users/USER/Downloads/Les%20Monuments%20historiques.pdf, Erişim Tarihi: 16.04.2019. MOENCH Christoph, "Die Entwicklung des Denkmalschutzrechts, NVwZ 1988 Code de L'urbanisme, Paris 1992.
- MOULINIER Pierre, Les politiques publiques de la culture en France, Presses Universitaires de France (Puf), collection Que sais-je ? 1999.
- MORAND-DEVILLER Jacqueline, Cours de droit administratif, 3.b., Paris 1993.
- MUMCU A., "Eski Eserler Hukuku ve Türkiye", AÜHFD, C.26, S.3-4, 1969.
- MUMCU A., "Eski Eserler Hukuku ve Türkiye", AÜHFD, C.28, S.1-2, 1971.
- NETHÖVEL Petra, Das Verursacherprinzip im Denkmalrecht: zur Haftung für dokumentierende Maßnahmen bei der Zerstörung von Boden- und Baudenkmalern, Baden-Baden, Nomos, Schriften zum Kunst- und Kulturrecht, 1. bs, 2008.
- NEGRI Vincent, Odiot Thierry. Protection et conservation des parcellaires antiques dans le paysage actuel, Revue archéologique du Centre de la France, tome 29, fascicule 2, 1990, ss. 117-130.
- NIEDERSTADt Frank, Ökosystemschatz durch Regelungen des öffentlichen Umweltrechts, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Umweltrecht, 1998.
- Neues zum Schutz von Kulturgut, Internationaler Kulturgüterschutz, EG-Richtlinie, UNIDROIT-Konvention und Folgerecht, (Hrsg. Getre REICHELT), Wien 1997.

- ODENDAHL Kertsin, Kulturgüterschutz, Entwicklung, Struktur und Dogmatik eines ebenenübergreifenden Normensystems, Tübingen 2005.
- ODYAKMAZ Zehra/KAYMAK Ümit/ERCAN İsmail, Anayasa Hukuku-İdare Hukuku, İst 2009.
- OKYAY İsmet, Fransa'da Kentsel Sit Alanlarının Korunması, Malraux Yasası, İst 2001.
- O'KEEFE Patrick Joseph, Commentary on the 1970 UNESCO Convention. Institute of Art and Law, 2007.
- OLSCHOWY Gerhard, Natur- und Umweltschutz in der Bundesrepublik Deutschland: mit 133 Tabellen, Hamburg [u.a.], Parey, 1. bs, 1978.
- ONAR S., S., İdare Hukukunun Umumi Eşasları, C. II, 3.b., İst 1966.
- OPPERMANN Thomas/LYNDEL v. Prott, Prinzipien des Kulturgüterschutzes.: Ansätze im deutschen, europäischen und internationalen Recht., Berlin, Duncker & Humblot, Tübinger Schriften zum internationalen und europäischen Recht sy 37, 1st ed., 1996.
- ÖNGÖREN G., Türk Hukukunda İdarî Dava Açma Süreleri, İst 1990.
- ÖNOK R. Murat, Tarihi Perspektifiyle Uluslararası Ceza Divanı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- ÖRÜCÜ E., Taşınmaz Mülkiyetine Bir Kamu Hukuku Yaklaşımı, Mülkiyet Hakkının Sınırlanması, İst 1976.
- ÖZAY İl Han, Günüşliğinde Yönetim, İst 2002.
- ÖZBEK Veli Özer, Koray DOĞAN, Pınar BACAKSIZ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 10. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.
- ÖZBEK Veli Özer, Koray DOĞAN, Pınar BACAKSIZ, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- ÖZEL S., Uluslararası Alanda Kültür Varlıklarının Korunması, İst 1998.
- ÖZEL S., "Kültür Varlıklarının İadesi Davalarında Davacı İçin Önemli bir Engel: Zamanaşımı Meselesi", Prof. Dr. Nihal Uluocak'a Armağan, İÜHF Yayınları, 1999.
- ÖZEL Sibel, 5226 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Üzerine Bir Değerlendirme, İÜHFM, c. LXIII, sy. 1-2, 2005.
- ÖZEL Sibel, "Kültür Varlıkları Üzerinde Geniş Kapsamlı Kanunlarla Tesis Edilen Devlet Mülkiyeti Ve Türk Hukukundaki Durum", İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 55, S.4, 1997.
- ÖZEL Sibel, "Kültür Varlıklarının İadesinde Doğrudan Uygulanma Kabiliyeti Olan Uluslararası Sözleşme: Çalışan Ya Da Yasadışı Olarak İhraç Edilen Kültürel Objelerle İlgili 1995 UNIDROIT Konvensiyonu", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi Armağan Özel Sayısı, Cilt: 19, Sayı: 2, Yıl: 2013.

- ÖZMEN Saba Etem, ÇELİKER Gönül, "Tarım Arazilerinde Yapı İnşa Etme ve Özellikle İkamet Amaçlı Yapılara İlişkin Sorunlar", İstanbul Barosu Dergisi, C.83, S.2009/6.
- ÖZTÜRK Bahri, Mustafa Ruhan ERDEM, Uygulamalı Ceza Hukuku ve Güvenlik Tedbirleri Hukuku, 16. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2016.
- ÖZYİĞİT Ö., "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası Üzerine", Ege Mimarlık Dergisi, Sayı. 6-7 (1992/3-4),
- PACTEAU Bernard, Contentieux administrative, Paris 1985.
- PAHL-WEBER Elke, Denkmalschutz und Stadtentwicklung, Bonn, Selbstverl. des BBSR, Informationen zur Raumentwicklung. - Stuttgart®: Franz Steiner Verlag, 1974.
- PAPIER Hans Jürgen, Recht der öffentlichen Sachen, 2.b., Berlin 1984.
- PARODI Silvana, Eigentumsbindung und Enteignung im Natur- und Denkmalschutz, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Öffentlichen Recht sy 470, 1st bs., 1984.
- PAUL D., "Yetki - Saptırma" - İdari Tasarruflarda Maksat Unsuru Çev. DEMİREL H., DD, Yıl 19. S.74-75, 1989.
- PEINE Franz Joseph, Allgemeines Verwaltungsrecht, 3.b., Heidelberg, 1997.
- PEISER Gustave, Droit administratif, 10. b., Paris 1992.
- PEISER Gustave, Droit administratif des biens, 17. b., Paris 2002.
- PELLISSIER Gilles, Le principe d'égalité en droit public, Paris 1996.
- PÉRINET-MARQUET Hugues. La protection publique des biens culturels en droit français, Revue internationale de droit comparé. Vol. 42 N°2, Avril-juin 1990. Etudes de droit contemporain, ss. 789-804.
- PERSICK Lawrence J., "The Continuing Development of United States Policy Concerning the International Movement of Cultural Property," Penn State International Law Review: C. 4, S. 1, 1985.
- PHELPS Ryan D., "Protecting North America's Past: The Current (and Ineffective) Laws Preventing the Illicit Trade of Mexican Pre-Columbian Antiquities and How We Can Improve Them", Texas Law Review, C. 94:785.
- PIEPER Hans-Gerd, Öffentliches Baurecht, 4.b., Münster 2007.
- POLAT Halil, Özel Ceza Yasalarındaki Suçlar, 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.
- PRISER G., Droit Administratif, Paris 1985.
- PROTT Lyndel V, O'KEEFE Patrick J., "'Cultural Heritage' Or 'Cultural Property'?", International Journal Of Cultural Property, Vol.1, 1992.
- PRÖBSTL Ulrike, Naturschutz in Deutschland Geschichte, Strategien und Perspektiven, Forstwissenschaftliches Centralblatt vereinigt mit Tharandter forstliches Jahrbuch, 111, (1992), S. 296.

- PÜRSELİM DOĞAN, Hatice, Almanya'da Tescil Edilmiş Eşcinsel Hayat Ortaklığında Veraset İlamının Alınması ve Bu İlama Dayanılarak Türkiye ve Almanya'da Bulunan Terekenin Paylaştırılması. Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni, 31 (1), s. 243-266.
- PÜTTNER Günter, Allgemeines Verwaltungsrecht, 7.b., Düsseldorf 1995.
- RADESPIEL Liane, Die naturschutzrechtliche Verbandsklage: theoretische Grundlagen und empirische Analyse, Baden-Baden, Nomos Verl.-Ges., Beiträge zum Landwirtschaftsrecht und zur Biodiversität. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2007.
- RASCHÈR Francesco Giovanni Andrea, Kulturgütertransfer und Globalisierung, UNESCO-Konvention 1970-Unidroit-Konvention 1995-EG-Verordnung 3911/92-EG-Richtlinie 93/7-Schweizerisches Recht, Zürich 2000
- REICHELT Getre, Internationaler Kulturgüterschutz-Rechtliche und kulturpolitische Aspekt Vortraege, Reden und Berichte aus dem Europa-Institut/Nr.143, Herausgegeben von RESS Georg/WILL Michael R., Gemeinsame Vortragsveranstaltung der Arbeitsstelle Schutz und Rückführung von Kulturgütern im Geltenden Völkerrecht und des Europa-Instituts der Universitaet des Saarlandes in Saarbrücken, am 30. Mai 1988.
- REICHELT Gerte, "International Protection Of Cultural Property" Uniform Law Review, Vol.:1, 1985.
- ROSECRACTNCE Barbara, "Harmonius Meeting: The Mc Clain Decision and the Cultural Property Implementation Act", Cornell International Law Journal C.19, S.1, 1986.
- ROSENBERG Ronald H, Federal Protection For Archaeological Resources", Arizona Law Review, C. 22, S.3, 1980.
- RÖSSING Lars, Denkmalschutz und Umweltverträglichkeitsprüfung, Berlin, Duncker & Humblot, Schriften zum Umweltrecht. - Berlin®: Duncker & Humblot, 2004.
- RUFFERT Matthias, „Von der Europäisierung des Verwaltungsrechts zum Europäischen Verwaltungsverbund.“ In: Die Öffentliche Verwaltung (DÖV), Heft 18, 2007: 761.
- SACHS Michael, Grundgesetz: Kommentar, München, C.H. Beck, 8. bs, 2018.
- SANCAKDAR Oğuz, Belediyenin İmar Planını Yapması-Değiştirmesi ve İptal Davası, Ank, 1996.
- SANCAKDAR Oğuz, "Alman İdare Hukukunda Kamusal Yükümlülüklerin Özelleştirilmesinin Sınırları", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.6, S.2, 2004, sh.255-274.
- SANCAKDAR Oğuz, "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türk Yargı Sistemindeki Konumu ve Kararlarının İdari Yargı Hakiminin Vereceği Kararlara Etkisi", Danıştay Başkanlığı, Sempozyum Ankara 10 Mayıs 2007, 139. Yıl, Ank 2008, sh. 211-297.

- SANCAKDAR Oğuz, "İdari Yargıda "Tek Dilekçe ile Dava Açma" (Karşılaştırmalı Hukuki Analiz)", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.9, S.2, 2007, (basım yılı 2009) İzmir, sh. 223-269.
- SANCAKDAR Oğuz/TEPE İlker, "Alman Hukukunda "Kültür Varlığı" Kavramı ve Başlıca Koruma İlkeleri", DEÜHFD, C.11, sh. 1753 vd. (2010).
- SANCAKDAR Oğuz, Cemal BAŞAR ve Pınar YAĞCI, "Kültürel Mirasın Afetlerde Korunmasının Hukuki ve Güvenlik Boyutu", Afetler ve Güvenlik Yönetimi, Ed. Zerrin toprak KARAMAN VE Oğuz SANCAKDAR, Palme Yayınevi, 2019, ss. 179-202.
- SANCAKDAR Oğuz, İdari Yargılama Hukuku, Sorubankası.net Yayınları, 2. Baskı, İzmir 2018. (İdari Yargılama Hukuku)
- SANCAKDAR Oğuz, Lale Burcu ÖNÜT, Eser US DOĞAN, Mine KASAPOĞLU TURHAN ve Serkan SEYHAN, İdare Hukuku Teorik Çalışma Kitabı, 8. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara 2019. (İdare Hukuku)
- SARICA Ragıp, İdarî Kaza, İstanbul 1949.
- SARNIGHAUSEN Hans-Cord, "Zum Denkmalschutz für Grünanlagen und Bäume: Theorie und Praxis im Widerspruch?" Die Öffentliche Verwaltung, November 2004, Heft 22.
- SCHWADOLF-RUCKDESCHEL, Brigitte, Rechtsfragen des grenzüberschreitenden rechtsgeschäftlichen Erwerbs von Kulturgütern, Frankfurt, 1995.
- SCHENKE Wolf-Rüdiger, Verwaltungsprozessrecht, 5. b., Heidelberg 1997.
- SCHLACKE Sabine, GK-BNatSchG: Gemeinschaftskommentar zum Bundesnaturschutzgesetz, Köln, Wolters Kluwer Deutschland GmbH, Gemeinschaftskommentare zum Umweltrecht Jurion®: Kommentare Wolters Kluwer Online®: Kommentare, 2. bs, 2017.
- SCHLACKE, Überindividueller Rechtsschutz, Habil.-Schr. Univ. Rostock WS 2006/2007, Verlag: Mohr Siebeck, 1. Auflage 2009.
- SCHÖNBERGER Sophie, Batik in Bethlehem, Hikaye in Hannover: Der rechtliche Schutz des Kulturerbes zwischen kulturellem Internationalismus und nationaler Identität, Baden-Baden, Nomos, Schriften zum Kunst- und Kulturrecht. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2014.
- SCHÖNBERGER Sophie, Öffentliches Kulturrecht: materielle und immaterielle Kulturwerke zwischen Schutz, Förderung und Wertschöpfung, Tübingen, Mohr Siebeck, Jus publicum. - Tübingen®: Mohr Siebeck, 2013.
- SCHUMACHER Jochen, Bundesnaturschutzgesetz: Kommentar, Stuttgart, Kohlhammer, 3., erweiterte und aktualisierte Auflage, 2021.
- SCHUSCHKE-NEHEN Laura, Kulturgüterschutz in Deutschland und der Europäischen Union, Köln, 2008.

- SEIFERT Philip, Das UNESCO-Übereinkommen zum Schutz des Kultur- und Naturbes der Welt und die Rechtsordnung der Bundesrepublik Deutschland, Berlin, Duncker & Humblot, Veröffentlichungen des Walther-Schücking-Instituts für Internationales Recht an der Universität Kiel / Walter-Schücking-Institut für Internationales Recht, 2016.
- SHAUKLAND Graeme, Tarihi Değeri Olan Kentlere Neden El Atmalıyız? Çev. Karman Tuncay, Cogito, Üç Aylık Düşünce Dergisi, Kent ve Kültürü, Yapı Kredi Yayınları, S.8, Yaz 1996, sh. 24 vd.
- SIDORSKY Emily, "The 1995 UNIDROIT Convention on Stolen or Illegally Exported Cultural Objects: The Role of International Arbitration", International Journal of Cultural Property, Cambridge University Press.
- SÖNMEZ Ali, Truva Hazinelerinin Peşinde Bir Hukuk Mücadelesi: Osmanlı Devleti ve Schliemann Davası, OTAM, S.29, Bahar 2011.
- SÖNMEZ İbrahim, KARAGÖZÖĞLU, Turgay, Taşınır – Taşınmaz Eski Eserler Hukuku, Ankara 1989.
- SPENNEMANN Jörg, Verfahrensbeschleunigung im Denkmalrecht, Baden-Baden, Nomos, Schriftenreihe zum deutschen und internationalen Wirtschaftsrecht. - Baden-Baden®: Nomos, 1. bs, 2005.
- STARCK Christian, GG Kommentar, Artikel 20-82, München, C.H. Beck, 7. bs, 2018.
- STEINBERG, Rudolf. Verfassungsrechtlicher Umweltschutz durch Grundrechte und Staatszielbestimmung. Neue Juristische Wochenschrift, 1996.
- STELLHORN Holger, Umnutzung und Modernisierung von Baudenkälern: Probleme des Verfassungs-, Bau- und Denkmalrechts, Wiesbaden, Kommunal- und Schul-Verlag Wiesbaden, Wissenschaft und Praxis der Kommunalverwaltung. - Wiesbaden®: Kommunal- und Schul-Verl., 2016.
- STEINBERG Alexander, Umweltschutz als Staatsziel, NJW 1996, 1985.
- STICH Rudolf/BURHENNE Wolfgang, Denkmalrecht der Länder und des Bundes, Berlin 2004.
- STOBER Rolf, Allgemeines Verwaltungsrecht, Hrsg. von Rudolf Schweickhardt, Stuttgart, 1991.
- STONE P., "Human Rights and Cultural Property Protection in Times of Conflict", International Journal of Heritage Studies, C.18, S.3, 2012.
- STROBL/MAJACCO/BIRN, Denkmalschutzgesetz, Baden-Württemberg, 1989.
- ŞİMŞEK Fatma, DİNÇ, Güven, "XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Eski Eser Anlayışının Doğuşu Ve Bu Alanda Uygulanan Politikalar", U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 16, 2009/1.
- TAN Turgut, İdari İşlemin Geri Alınması, Ank 1970.
- Taşınmaz Kültür Varlıklar, İzmir Ticaret Odası Yayıni, İzmir 2009.
- TATAR Ercan/ÖZDOĞAN Mehmet/BAŞGELEN Nezih, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun Bazi Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazi Maddeler Eklenmesi Hakkındaki Kanun Taslağına, Gerekçeliyle Birlikte Öneriler, İst 1993.

- T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar Ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Yitik Mirasın Dönüş Öyküsü, Ocak 2003.
- TEKELİ İ., Mülkiyet Kurumu, Kamu Yararı Kavramı ve İmar Planları Üzerine, 12. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu (16-18 Kasım 1988), Ank 1990.
- TEZCAN Durmuş, ERDEM Mustafa Ruhan, ÖNOK R. Murat, Uluslararası Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2009.
- TEZCAN Durmuş, Mustafa Ruhan ERDEM, R. Murat ÖNOK, Ceza Özel Hukuku, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.
- THOMAS Lee, Türkiye Korunan Alan Yönetiminde IUCN Kategori Sistemi, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi, Nisan 2006, Ankara.
- THORN Bettina, Internationaler Kulturgüterschutz nach der UNIDROIT-Konvention (Hrsg. Wilfried Fiedler/Erik Jayme/Kurt Siehr), Berlin 2005.
- TILLMANN Elena, Bundesnaturschutzgesetz und Kulturlandschaftspflege, Berlin, Lexxion, Der juristische Verlag, Beiträge zum Raumplanungsrecht. - Berlin: Lexxion, Der Jur. Verl., 2016.
- ULER Yıldırım, İdari Yargıda İptal Kararının Sonuçları, Ank 1970.
- ULUOCAK Nihal, "Çalıntı Kültür Varlıklarının İadesine İlişkin Bazı Mahkeme Kararları", Milletlerarası Hukuk ve Özel Hukuk Bülteni, Yıl 14, S.1-2, 1994.
- ULUSOY Ali, Hukuk-Ekonomi Perspektifinden Uluslararası Tahkim ve Kamu Hizmeti, Ank 2001.
- UMAR B./ÇİLİNÇİROĞLU A., Eski Eserler Hukuku, Ank 1990.
- UMAR Bilge, "2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na Getirilen Değişiklikler Üzerine", Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, c.1, S.2, 2004.
- Umweltgesetzbuch (UGB-KomE), Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit, Berlin, 1998.
- URICE Stephen K., "Between Rocks and Hard Places: Unprovenanced Antiquities and the National Stolen Property Act", 40 N.M. L. Rev., 2010.
- UZUN Elif, "Milletlerarası Ceza Mahkemesi Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi ve Roma Statüsü", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt.03 Sayı.2, 2003.
- VAN LANG Agathe, La loi Littoral et la protection des espaces naturels. In: Revue Juridique de l'Environnement, numéro spécial, 2012. Les 25 ans de la Loi Littoral, ss. 105-116.
- VELİOGLU Ece, BANDLE, Anne Laure, RENOLD, Marc-André, "Case Troy Gold – Turkey and the University of Pennsylvania Museum of Archaeology and Anthropology," Platform ArThemis (<http://unige.ch/art-adr>), Art-Law Centre, University of Geneva.
- VELİOGLU, Ece, CHECHI, Alessandro, RENOLD, Marc-André, "Case Elmalı Hoard – Turkey and OKS Partners," Platform ArThemis (<http://unige.ch/art-adr>), Art-Law Centre, University of Geneva.

- Verwaltungsgerichtsordnung/Verwaltungsverfahrensgesetz/
Verwaltungskostengesetz/ Verwaltungszustellungsgesetz/ Verwaltungs-
Vollstreckungsgesetz/Deutsches Richtergesetz, 27. Auflage, München 2000.
- VIEBROCK, Jan, Nikolaus, Kategorien des Denkmalbegriffs, Handbuch
Denkmalschutz und Denkmalpflege (Hrsg: Martin, Dieter/Krautzberger,
Michael), Münih, 2006.
- VLACHOS Georges, Principes généraux du droit administratif, Paris 1993.
- VON KLAUS Köpp, Besonderes Verwaltungsrecht (Hrsg. Steiner), Heidelberg 1988.
- VON DANIELS Gero/UİBELEİSE Maximilian, Offshore-Windkraft und
Naturschutz – Anforderungen an Offshore-Windparks in der deutschen
AWZ, ZNER 2011, 602-608
- VRDOLJAK Ana Filipa, International Law, Museums and the Return of Cultural
Objects, Cambridge University Press, Cambridge 2006.
- WALTER Bürkel, "Praktische Probleme des Denkmalschutzrechts aus der Sicht des
Juristen", DRESDNER SCHRIFTEN ZUM ÖFFENLICHEN RECHT,
Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar Hense, Denkmalrecht
unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003.
- WEFING Heinrich, "Schutz für den Denkmalschutz: Einige Anmerkungen zur Debatte
über die Zukunft der Denkmalpflege" DRESDNER SCHRIFTEN ZUM
ÖFFENLICHEN RECHT, Herausgegeben von Jochen Rozek, (Hrsg.) Ansgar
Hense, Denkmalrecht unter Denkmalschutz?, Frankfurt am Main, 2003.
- WIECKERT Schmaltz, Kommentar Niedersächsisches Denkmalschutzgesetz, Han-
nover 1998.
- WINGHART Stefan, Denkmalschutz und Denkmalpflege in Niedersachsen, [Han-
nover], Niedersächsisches Landesamt für Denkmalpflege, 2015.
- WITTERN Andreas/BASSLSPERGER Maximilian, Verwaltungs- und
Verwaltungsprozessrecht: Grundriss für Ausbildung und Praxis, Stuttgart,
Kohlhammer, Recht und Verwaltung, 19., überarb. und erw. Aufl., 2007.
- YAĞCI Pınar, Rüzgar Enerjisinin İdare Hukuku Açısından İncelenmesi, Turhan
Kitabevi, Ankara 2019.
- Yasal Düzenlemelerde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması ve Yerel Yönetim-
ler (Derleyenler: Emre Mardan-Nimet Özgönül), T.C. Kültür ve Turizm Ba-
kanlığı, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 2.b., Ank 2006.
- YAYLA Yıldızhan "Kamu Mali Üzerinde İrtifak Tesisi", İdare Hukuku ve İlimleri Der-
gisi (İHİD) (Prof. Dr. Lütfi DURAN'a Armağan Özel Sayısı, S.1-3, Yıl 9 1988.
- YAYLA Yıldızhan, İdare Hukuku, İst 2009.
- YAVUZ Hakan A, "Bir Savaş Suçu Olarak Kültürel Miras Niteliğindeki Eserlere
Yönelik Saldırı Eylemi Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Al Mahdi Kararı
Üzerine Bir İnceleme", Ankara Barosu Dergisi, S.3, 2017.
- YENİCE K./ESİN Y., Açıklamalı-İçtihatlı-Notlu, İdari Yargılama Usulü, Ank 1983.
- YILDIRIM Turan/KARAN Nur, İdare Hukuku I, İst 2009.

- YILDIRIM Ramazan, İdare Hukuku Dersleri I, Konya 2006.
- ZABUNOĞLU K. Yahya, İdare Hukuku Ders Notları, Ank 2004.
- ZEREN N., "Koruma Amaçlı İmar Planlarının Uygulama Sorunları", 11. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu, (6-8 Kasım 1987 Edirne) Ank 1989.
- ZEVKLİLER A., "Kıyılarda Mülkiyet İlişkileri", AİD, C.XII, S.3, 1976.

İLGİLİ WEB SİTELERİNDEN ÖRNEKLER

- <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/en/repert/1640.htm>
- <http://www.unesco.org.tr>
- <http://www.droitdelaculture.org>
- <http://www.icomos.org.tr>
- <http://w.euromedheritage.net>
- <http://europa.eu.intlcomm/culture>
- <http://kvmgm.kultur.gov.tr>
- <http://www.wmt.org>
- <http://www.mimarlik.org.tr>
- <http://www.planlama.org.tr>
- <http://www.arkitera.com>
- <http://www.tarihikentlerbirligi.org.tr>
- <http://www.cekulvakfi.org.tr>
- <http://www.coe.int/>
- <http://www.danistay.gov.tr>
- <http://www.kazanci.com.tr>
- <http://www.icom.org>
- <http://www.ica.org>
- <http://europanostra.org>
- <http://www.kumid.eu>
- <http://www.legifrance.gouv.fr>
- <http://www.denkmalschutz.in>
- <http://www.culture.gouv.fr>
- <http://www.denkmalschutz.at/salzburg/alt-s.htm>
- <http://www.naturschutz.at/>
- <http://www.denkmal-forum.de>
- <http://www.denkmalliste.org>
- <http://www.baurecht.de>